Beogradske Novine

Izlazi: dnevno u jutro, ponedjeljkom poslije podne.

Prodaje se: u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa po cijeni od 6 h; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji po cijeni od . . . . . 8 h; izvan ovog područja . . . 12 h

Pretplata: za 1 mjesec u Beogradu i u krajevima zaposjednutim od carsko i kraljevskih četa K 1·50; u Hrvatskoj-Slavoniji, Bosni-Hercegovini i Dalmaciji K 2·40; izvan ovog područja . . . K 3·—

Oglasi po cijeniku.

Uredništvo: BEOGRAD, Vuka Karadžića ul. broj 10. Telefon broj 67. Uprava i primanje preplate Topličin Venac broj 21, Telefon broj 25. Primanje oglasa Kneza Mihajla ul. broj 38.

Br. 18. BEOGRAD, subota 20. januara 1917. Godina III.

RATNI IZVJEŠTAJI

Izvještaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 19. januara.

Istočno bojište:

Neprijatelj je juče upravio žestoke napade protivu naših položaja izmedju dolina Susita i Casinu, koji su našom vatrom potpuno osujećeni. U Voliniji je topnička djelatnost ponovo oslabila.

Talijansko bojište:

U sjevernom su odsjeku fronta Krasa naše čete, poslije uspješnog preduzeća protiv neprijateljskih predpoložaja, zarobile 4 časnika i 120 ljudi, a zaplijenile jednu mašinsku pušku.

Jugo-istočno bojište:

Nema ništa od značaja.

Zamjenik glavara generalnog stožera
pl. Höfer, podmaršal.

Izvještaj njemačkog vojnog vodstva.

Kb. Berlin, 19. januara.

Zapadno bojište:

Naše patrole na nekoliko mjesta izvedoše uspješnih preduzeća.

Istočno bojište:

Front maršala princa Leopolda Bavarskog.

Borbena djelatnost, koja je posljednjih dana bila oživila, opet je popustila.

Front general-pukovnika nadvojvode Josipa:

Propadoše pod teškim neprijateljskim gubicima napadi protivu naših visinskih položaja, preduzeti sjeverno od susitske dolne u oblasti Marastija.

Front maršala pl. Mackensena:

Položaj je nepromijenjen.

Mačedonsko bojište:

Lako je odbijen napad jedne engleske čete prema Serezu.

Prvi zapovjednik glavnog stana
pl. Ludendorff.

Opasnost za Švedsku.

Švedska je sva pod utiskom prijestone besjede, uz koju je u posljednji ponedjeljak otvoren parlament. U njoj je rekao kralj, da ne valja zatvarati oči pred ozbiljnim položajem da zemlja treba da sačuva svoju slobodu i pravo samoopredjeljivanja kao i da vodi računa o stalnoj svojoj gotovosti na odbranu. Kao i druge neutralne države i Švedska mnogo pati od posljedica svjetskoga rata. No dok njeni skandinavski susjedi pate samo od privrednoga pritiska, što ga nad njima vrši sporazum, Švedska je zagrožena i u vojničkom pogledu, pa je primudjena, da radi otklanjanja te opasnosti, preduzme još ozbiljnije mjere nego li ostali neutralci. Ta opasnost po Švedsku prijeti od Rusije, ona svakim mjesecom postaje sve veća, tako da i švedska naoružana neutralnost mora da teži da se uporedo sa tom opasnošću proširuje. Od kada je Rusija, protivno odredbama pariškog mira od 1856. god., pristupila utvrdjivanju alandskih ostrva, Švedska zna, čemu se može nadati od Rusije u toku ovoga rata, a naročito pak znalu to švedske vojne vlasti. Kapetan Lilljedahl nazvao je ova utvrdjenja „kamom, koja poteže u švedsko srce" a general Sjöldebrand izjavio je: „Aland je ključ Stockholmu i cijeloj Švedskoj. Pomoću Alanda Rusi će biti u stanju, da nam čine propise čak i u mirno doba". Rusi naravno predstavljaju stvar tako, kao da je utvrdjivanje alandskih ostrva samo upućeno protiv Njemačke. Koliko je pak to tvrdjenje netačno, t. j. koliki je mali značaj alandskih ostrva za rusko-njemački rat, vidi se iz toga, što su Nijemci u početku rata prema opšrem položaju mogli da zauzmu alandska ostrva bez puške, ali to ipak nijesu učinili. S toga je razumljivo, da uzbudjenje u Švedskoj sve većma raste, od kada je Rusija od prošlog proljeća počela da utvrdjuje alandska ostrva. Poznate su ruske aspiracije na švedske rudnike i na švedska pristaništa, a poznato je i to, kakav značaj mogu po kad-kad imati ruske izjave i obećanja. Osim toga pokazuje grčki primjer, koliko sporazum po neki put cijeni neutralnost jedne države, pa se za to u Švedskoj boje, da bi alandska ostrva jednom preko noći mogla postati švedskim Solunom.

Prema toj opasnosti, koja postaje sve veća, što duže traje rat, Švedska želi da brani svoju neutralnost sa uvećanom energijom. Izgleda više nego kao slučajnost, što ova odluka, odnosno njeno izražavanje u švedskoj prijestonoj besjedi pada baš istoga dana, kada je Švajcarska odlucila, da proširi svoju mobilizaciju, da bi s uspjehom stala na put povećanoj opasnosti. Ni Švedska, ni Švajcarska ne žele da napuste neutralnost, ali za to ni jedna ni druga ne želi, da bude nemoćna igračka ma u čijim rukama. Ništa toliko ne pobija fraze o zaštiti malih narodnosti, kojima je ispunjena Briandova nota, kojom on odgovara Wilsonu, kao činjenica, što baš sada isti ti mali narodi preduzimaju tako ozbiljne mjere za zaštitu od tih svojih branilaca. Da nijesu navodi sila sporazuma samo šuplje fraze, koje su možda samo za to tu, da u istini prikriju čisto suprotne namjere, zar bi Švajcarska bila prinudjena, da poziva nove divizije, zar bi švedski kralj imao potrebe, da ukazuje na neke opasnosti, koje prijete njegovoj zemlji? I u Švedskoj i u Švajcarkoj znaju vrlo dobro, da bi im se lako moglo desiti, da ih sporazum uvuče u rat i upotrijebi kao svoje vazale, a da ih od toga može sačuvati samo pojačana odbranbena snaga. To je istinsko mišljenje neutralaca o sporazumu, pa ma šta u Parisu i Londonu govorili o pravima malih neutralnih naroda. U stvari momentalno tim narodima prijeti opasnost samo od sporazumnih sila, a to uvidjaju kako u Švedskoj, tako i u Švajcarskoj, pa se prema tome i upravljaju.

Kuda će se prenijeti težište rata po svršetku rumunjske vojne?

Već od nekog vremena kako sporazumna, a tako i neutralna štampa lupa glavu o tome, šta središnje vlasti namjeravaju učiniti poslije zauzeća Rumunjske. Razvilo se pravo odgonetanje zagonetki; jedni proriču ofenzivu protiv Francuske, drugi protiv Italije; treći hoće da znaju, da će središnje vlasti svoj budući udar uperiti protiv Sarraila; četvrti najzad „iz najboljega izvora" „znadu", da se sprema nova velika ofenziva protiv Rusije. — Stockholmski „Aftonbladet", koji donosi sva ta proročanstva, nadovezuje na njih svoja sopstvena vojnička razmatranja i sudi o očekivanim vojničkim mjerama četvornoga saveza u glavnom ovako:

„Kod površnog bi se razmatranja moglo pretpostavljati, da je ofenziva središnjih vlasti oslabila; to bi medjutim bila pogrješna pretpostavka; naprotiv: što više ofenziva u Rumunjskoj napreduje, u toliko više Mackensenovoj vojsci od četa, koje nadiru iz brda i dolina, pridolaze sve veća pojačanja, tako da se relativna srazmjera sila obiju protivnika morala izmjeniti u Mackensenovu korist. Daljne se razjašnjenje za privremeno sporije napredovanje Mackensenove vojske može tražiti u tome, što je — kako je vojna u Rusiji 1915. god. dokazala — od najvećega značenja, da se veze sa pozadinom najbrižljivije izgrade; kod toga se mora naglasiti, da su sadašnje Mackensenove veze sa pozadinom kud i kamo povoljnije, nego li 1915. god. u Poljskoj, jer su s jedne strane zaštićene Dunavom, a s druge strane Erdeljem i Bugarskom, i vode tek na uskom pojasu kroz neprijateljsko zemljište.

Kad dakle o nekom slabljenju ofenzive kao i ni o sporijem toku iz tehničkih uzroka ne može da bude govora, to je onda za to prema našem uvjerenju jedini uzrok taj, da vojska, koja sada operiše u Rumunjskoj, nije više onako jaka kao što je bila u početku, nego da je u korist preduzeća na drugim mjestima oslabljena. Izgleda, da Mackensen potučenu rusko-rumunjsku vojsku goni sa srazmjerno manjim snagama, dok se iza njegovog fronta vrši po svoj prilici novo grupisanje, odnosno kojega je od najvećega interesa pitanje: gdje i kada namjerava Hindenburg, da upravi svoj budući udar? Bilo bi smiješno kad bi se mislilo, da se na to pitanje može jasno odgovoriti. No svakako se mogu na osnovu vojničkog položaja imati u vidu neke najviše vjerovatne mogućnosti.

Ne uzimajući u obzir pretpostavke i proročanstva o budućim vojničkim dogadjajima, koja su od nekog vremena predmet vojničke diskusije, izgleda, po našem mišljenju, da se četvornom savezu pružaju momentano tri mogućnosti, koje bi bile podobne, da svome neprijatelju zada što veći porazriji udarac. Prva je mogućnost u ofenzivi protiv ruske glavne snage, koja se u ovaj čas nalazi u Galiciji i južnoj Rusiji, što bi s geografskog gledišta značilo i napad protiv linije Odesa—Kijev; druga je mogućnost uništavajući udarac protiv Sarrailove istočne armije, a treća najzad ofenziva u Litvi i Kurlandiji u pravcu na Petrograd.

Prva spomenuta mogućnost ima bez sumnje prvenstvo u brzini provedenja, jer su čete, potrebne za takvu ofenzivu, barem veći dio tih četa, već tako reći na pravom mjestu. Kad bi ta ofenziva uspjela, bilo bi rat prenesn u najplodnije krajeve Rusije pa bi tako jednim udarcem bilo riješeno i pitanje opskrbe u državama središnjih vlasti.

Što se tiče ofenzive protiv Sarraila, mogla bi pod okolnostima dovesti do velike taktičke pobjede. Ova bi ofenziva bila kraj toga podupirana i od onih bugarskih snaga, koje se u ovaj čas nalaze protiv Sarrailove vojske. Medjutim se kod raspravljanja o ovoj mogućnosti samo sobom nameće pitanje: Šta bi u stvari postigle središnje vlasti, kad bi im i uspjelo da istisnu Sarraila iz Bitolja, pa čak i iz Soluna? Istočna bi vojska sporazumnih sila bila prosto onda premještena na drugo koje bojište, a središnjim bi vlastima pala kraj toga u dio ne odviše zahvalna dužnost, da Grčku opskrbljuje sa životnim namirnicama. Sva ta razmatranja govore dakle za to, da će Hindenburg puštati Sarraila na miru sve dotle, dok ga politički razlozi ne budu primorali, da Sarrailovu vojsku istisne sa Balkana.

Ostaje još mogućnost ofenzive protivu istonomorskih provincija, koju je Hindenburg navodno snovao već u jeseni 1915. god. — Od ovih triju spomenutih mogućnosti izgleda nam ova posljednja najvjerojatnijom. Cilj bi ove ofenzive bio, razumije se, u prvom redu zauzeće Litve sa istočnim pokrajinama. Kad bi kraj toga Nijemcima uspjelo, da se domognu pred riškim zalivom isturenih ostrva — Oesel i Dago, onda bi u isti čas i ruskoj floti bilo oduzeto najvažnije uporište. Možda će se upozoriti, da se Rusi u napoleonskoj vojni nijesu smatrali poraženima ni zauzećem Moskve, ali se na to može ispravno odgovoriti time, da se današnje okolnosti ne mogu primijeniti onima pred 105 godina, i da ne bi bila nipošto smjela tvrdnja, kad bi se reklo, da bi zauzećem Petrograda svršila ujedno i cijela ruska vojna.

Sjeverno se rusko bojište nalazi od rumunjskoga bojišta srazmjerno vrlo daleko, no ni to ne igra danas velike uloge. Hindenburg, ako hoće, može sve to da sprovede u roku od mjeseca dana, dakle nekako do početka februara. (Članak je pisan početkom o. mj. Op. Ur.) Da se vrši grupisanje njemačke vojske, to je više nego sigurno — gdje će pak slijediti sam udarac, da li u Galiciji, Kurlandiji ili možda i na drugom kojem bojištu, to će nam konačno pokazati budućnost.

Švajcarska pod oružjem.

Odlučnost Švajcarske.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Bern, 19. januara.

Jedna ličnost je, koja ima veze sa saveznim vijećem, rekla danas dopisniku jednog bečkog lista slijedeće:

„Da u nas nema oduševljenja za militarizam, ne treba tek naročito da naglasim. Ali je stanovništvo voljno prinijelo sve žrtve, koje su potrebne za osiguranje naše neutralnosti. Vlada se mora sad pobrinuti o tome, da skupa vojnička zaštita granice bezuslovno postigne svoju svrhu. Povećavajući našu pripravnost, mi se čuvamo od opasnosti, koje bi možda i nastupile, kad bi mi te mjere odložili za kritički trenutak. Svi glavni stožeri ratujućih vojski vrlo dobro poznaju sposobnost naše vojske. Mi im sad dajemo dokaza, da smo na oprezi, te vjerojatno neće ni jedna sila učiniti kakav korak, koji bi nas primorao, da se pridružimo njihovim protivnicima.

Izvjesne diplomate pokušavaju da u nas izazovu neraspoloženje prema Njemačkoj, podsjećajući nas na Belgiju. Ali time samo obraćaju našu sumnju prema njihovim naredbodavcima, jer je uporedjenje besmisleno, jer se mi nismo upuštali nikada u spletke, koje su za Belgiju bile sudbonosne. Švajcarska neće igrati ulogu, koja bi pripala Belgiji, da se nije latila oružja.

Ni za jednu stranu vojsku neće Švajcarska biti zemljište za postrojavanje. U ostalom ne treba imati u vidu samo spoljne mogućnosti. Na bliskim bojištima mogu nastupiti promjene i slučajevi koji mogu imati kao posljedicu prelaz naše granice, koji nije predvidjen. I u tom se slučaju naša oružana sila mora tako držati, da se obveze, koje su za nas iz neutralnosti potekle, ispune sa odgovarajućim naglaskom, upravo na imponirajući način".

Mišljenje u Beču.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Beč, 19. januara.

U ovdašnjim se diplomatskim krugovima drži, da će pojačanje pograničnih odbranbenih mjera biti dovoljno, da već u klici uguši eventualnu osnovu o povredi švajcarske neutralnosti. Zbog toga se drži, da švajcarska vojska neće trebati da stupi u akciju. Samo se so-

Podlistak.

Vera Jovanovićeva:

Bogojavljenska želja.

Jedna ispovest.

— Noć je u oči Bogojavljenja. I te noći kada se i sada nekim čudom održava ono staro vjerovanje, da se nebo otvara i da se želje ispunjavaju. Te noći kada nebu lete sjajne želje mladih devojaka i zaljubljenih mladića, kada i mrtvi progovore žaleći još za životom — sedelo je jedno malo društvo u prijatnom razgovoru, očekujući pomoć. Domaćin, domaćica, jedna lepa mlada žena i devojčica, njena sestra — tiha sa crnim, velikim očima, nekoliko gospodja, dva gospodina i ja. Smejalo se mnogo i još više govorilo pokraj starog vina i divnih turskih jabuka, govorilo se o svem i svačem talijanskom nacijonalizmu..... najnovijoj modi. I ti razgovori, prekidani su samo jasnim udarima starog časovnika, na velikoj beloj sat-kuli u sred grada.

O, kako se jasno sećam te noći, tog ćutanja, koje je nastalo posle jedanaestog udara starog sata. Kao da se nešto bližilo. I u toj tihoj noći, bili su čudni zvuci, koji su se razlegali sa kule, o kojoj je postojala već legenda. Davno, vrlo davno je taj sat napravljen, još onda, kada je po pričanju starih Turaka i sam grad pravljen, i dok je bio živ taj majstor, koji je sat pravio, on je radio sasvim tačno, ali čim je majstor umro, i sam se sat nešto pokvario tako, da ga niko, nikad više nije mogao opraviti, a svaki ko i pokuša da ga opravi, — umre neprirodnom smrću. I nekada on otkucava tako, da se mora odbiti dva časa, pa da bude tačno, a nekada — dodati. Sada je on otkucavao jedanaest časova. I mahinalno se izvadiše časovnici, i sa nekim neobjašnjivim strahom čulo se: „još samo pola časa do ponoći". I nastali su predlozi, gde da se vidi javljanje Boga, tu, — ili u drugoj sobi, koja je bila okrenuta istoku, i — još važnije šta da se poželi! Bilo je puno predloga. Društvo se razdvoji — svi odoše u drugu sobu, samo ja sanjalo ostadoh sam.

Trenutak se približavao. Ugasih lampu i otvorih prozor. Noć je bila puna mesečine, svetla, „haremska" noć. Mesec je drhtao nad gradom, i sijao se broncani vrh na beloj kuli. Ispred prozora bio je red visokih topola, sa pravim, golim granama, koje se nijahu dodirujući jedna drugu. Bila je tišina. Nigde ništa! — Ni dodir grana se ne čuje!. A tamo dole, u staroj čaršiji šuštanje vode u vodenici, koja uvek peva neku silnu, strasnu melodiju.

Obuze me tuga. „Šta da zaželim" — ozbiljno sam se pitao ja, koji sam se uvek smejao glupostima starinskim. „Šta da želim, šta da želim" — još jedan trenutak samo. —

— I tada neka svetlost, kao varnica raspara nebo, i oblak pokri mesec. Sklopih oči. I u tom trenutku, ona varnica sinu i u mome mozgu, i ja osetih kao, da mi ta varnica utisnu u mozak: — „da je poljubim", — nju, tihu, mladu devojku sa crnim očima. U mojoj glavi nasta mrak. Ništa nisam osećao ni čuo, dok me neko povuče za rukav. Bila je svetlost u sobi, žagor i smej.

Kao da sam se iz sna probudio. Pogledah u sve redom, i pogled mi se zaustavi na crnim očima. I ova se smejala kao ostali, i ništa ne beše neobičnoga na tom detinjem licu.

Bio sam zbunjen.

„Šta si želeo, šta si želeo, i jesi li video svetlost?" — pitahu me svi.

— „Video sam" — odgovorih ja. „A šta si zaželio?" — okupiše ne svi pa i devojčica sa crnim očima. „A, jeste li se vi svi, ispovedili?" — upitah ja, jer mi se već vraćala moja prisebnost, — Rekoše mi. Jedna je želela sreću; druga zdravlje; treća bogastvo; — jedan je želeo premeštaj iz ove „turske katakombe", kako je on nazivaše; drugi klasu i t. d., a devojčica sa crnim očima je sasvim skromno želela, da samo položi maturu, za koju se neumorno spremala. Čuo sam sve odgovore, želje, sad je bio na meni red. — Zadrhtah, trebao sam, da lažem, jer reći istinu, bilo bi nepristojno, ličio bih na nekog nevaljalca, da ja, koji sam možda od nje stariji 20 godina, imam takvu želju, i posle. . .

Ne, ne mogu to reći.

Navaljivali su. — „Ali ja nisam zaželeo samo jednom rečju kao vi, i zato mi se neće ni ispuniti. Ja, ja upravo i ne zna da li sam i zaželio, i šta sam, jer me je iznenadio onaj blesak", — branih se ja. Ali mi nisu verovali, i nisu me ostavljali.

„Šta da kažem" — mučio sam se, i prvu misao usvojih: „Poželeo sam, da se nikad ne oženim!", — rekoh. O užasa kako je to glupo! Još sto godina da živim, uvek bih se do užasa zastideo tih svojih reči, svoje laži. Ali je to bilo rečeno, i ja sam začutao. Svi su me pogledali, i svi su začutali. Oni su možda mislili, da ja već imam istoriju, a nisu znali, kao ni ja, da moj roman sada počinje.

Neznam šta je ko sa toga večera odneo, ali ja sam imao jedan bol, jedan dubok bol, pomešan sa nekom tugom, dosadom i odvratnošću na samog sebe. Nisam znao šta da radim.

Noć je bila opet sjajna, tiha. Osloniо sam se na kameni zid grada i gledao kroz topole tamo, gde sam maločas bio, gde je bilo tako divno, oh i očiju nisam mogao odvojiti od toga mesta, sa koga su me sada gledala samo dva svetla prozora.

Vite grane topola nihale su se i ocrtavale na bledim zavesama, i po kad-kad konture glave ili ruke, i — ništa više, — svetlosti je nestalo.

I svuda je bio mrak.

Ne znam koliko je vremena od tada prošlo, jer sam otišao, i izlečio se, bar sam tako mislio, jer vreme čini svoje i od života stvara uspomene, ali kad sam se opet po dužnosti vratio tamo, čuo sam užasnu vest: svastike moga prijatelja, onemlade djevojke sa crnim očima, — više nije bilo

Odjurio sam kao lud. Zastao sam na vratima. U njenoj maloj, lepoj sobi, u onoj sobi, u gomili cveća i upalienih sveća ležala je ona. Poznao sam je. Prišao sam, i ne misleći poljubio sam njene usne, koje mi se učiniše tople, i kao da se malo pomakoše. I izjurio sam opet, i išao sam kao lud, i nisam ništa mislio, samo sam jedno znao, jedno osećao — da je ona bila nešto u mome životu, u mojoj sudbini, što ja ne razumem, ali što moram pamtiti i poštovati.

To je bila moja prva i poslednja ljubav. I sada svake godine, ja čujem da potmulo tutnji mračno nebo, noću, u oči Bogojavljenja, i znam da tada prska i poslednji zrak u kandilu i gasi se, tamo... na onom malom groblju na bregu, na kome je uvek lepo i tiho, na kome uvek ima čavki, da se odmaraju ili spavaju na velikim, maherenim kamenim krstovima.

Znam, da tada piri vetar, čuje se šapat: to mrtvi govore, od čijeg se daha lepršaju beli i šareni vezeni barjaci.

Ja to osećam, jer je Bogojavljenska noć.

bom medjutim razumije, da će švajcarska vojska — ako do toga slučaja i preko očekivanja dodje — i jedna od zaraćenih grupa povredi švajcarsku neutralnost, Švajcarska moći računati na aktivnu pomoć druge grupe.

Talijanske mjere na švajcarskoj granici.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Karlsruhe, 19. januara.

„Badische Presse" javlja iz Züricha: Južno-švajcarski listovi donose suglasna saopštenja, prema kojima se državna talijanska granica od nekoliko dana sasvim po smjeru evakuiše. „Morgenzeitung" piše o nagomilavanju talijanskih četa na švajcarskoj granici, što jako pada u oči.

Napuštanje Coma.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Budimpešta, 19. januara.

„Acht-Uhr-Abendblatt" javlja iz Engara: U vezi sa viješću francuskih listova o napuštanju Coma brzojavlja se sad iz Berna, da se to smatralo kao jedno držanje, koje je napereno protivu Švajcarske. Ako bi Talijani doveli u Como još više vojske, onda će i Švajcarska biti prinudjena, da svoje čete na južnoj granici pojača. Francuski i talijanski transporti vojske izgleda da služe jednoj namjeri, zbog koje četvorni sporazum Njemačku sumnjiči.

Poslije prekida akcije za mir.

Nevjerovatnost daljnje akcije za mir.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Beč, 19. januara.

Kako u ovdješnjim političkim krugovima drže, nema osim vijesti američkih obavjesnih ogentura i engleskih izvjestitelja nikakvih znakova, da bi predsjednik Wilson preduzeo daljnje akcije za mir. Može biti, da u neutralnim državama vlada živa želja za nastavak mirovnih akcija, ali je bar za neko vrijeme zbog odbijajućeg držanja sporazumnih sila i bezizgiednosti uspjeha ovakovih nastojanja, isključeno predvidjeti, kad bi opet moglo doći do kakove akcije za mir od strane neutralaca.

Mirovne osnove španjolskog kralja.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina")

Zürich, 19. januara.

Španjolski je ministar predsjednik Date — prema vijesti pariškog „Excelsiora" — na jednom banketu konzervativne stranke u Madridu rekao: „Na jednom manje ili više udaljenom danu, a dao Bog, da taj dan dodje vrlo brzo, naš će kralj steći veliki ugled, što će moći u interesu čovječanstva da postane vijesnik mira. Neka nebo našega kralja podupre u njegovoj plemenitoj i patrijotskoj osnovi".

Dato je poznat kao vrlo rezerviran političar, pa ove njegove riječi pobudjuju opštu pažnju.

Govor norveškog kralja.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina".)

Kristijanija, 19. januara.

Na banketu je, koji je priredjen povodom sastanka Sterthinga (norveškog parlamenta), održao kralj Hakon govor, u kojem je od prilike rekao: Bez pretjerivanja može se reći, da će tek doći najozbiljniji časovi. I ako odgovorni državnici odlučno rade, da se sačuva najstrožija neutralnost, čini se, da se umnožavaju zahtjevi, koji se na njih stavljaju, a to otežava položaj. Hoću ipak da izrečem čvrstu nadu, kako će našoj zemlji i u buduće biti omogućeno, da ostane poštedjena od ratnih strahota, ako bude sebi svako svjestan svoje odgovornosti.

Češki glasovi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Beč, 19. januara.

Češki listovi produžuju da odlučno odbijaju ohrabljive pokušaje sila sporazuma.

„Čeh" piše: Izmedju češkog naroda i Habsburške dinastije nema nesporazuma. Borba naša s drugim strankama u zemlji naša je unutrašnja stvar, koju ćemo raspraviti bez uticaja sa strane. Ne treba nam pomoć onih, čije je oružje orošeno našom krvlju.

U „Hlas Narodu" izjavljuje dr. Ambros iz Olomuca: Narodi Austrije, kompromitovani nastrtljivom ljubavlju sila sporazuma, naročito Česi i Slovaci odbijaju s prezrenjem insinuacije, koje dolaze sa strane. Oni koji nam se nameću kao zaštitnici, te nepozvani zagovaraju naše interese, ne zaslužuju ništa, do da im se pljune u lice i da se odgurne nogom. Sve i da su Česi i Slovaci u državi potišteni, mi ostajemo u prvom redu vjerni Nj. Veličanstvu našem caru i kralju.

Odstup Lansinga.

Kb. Berlin, 19. januara.

Povodom vijesti o odstupanju Lansinga misli „Lokalanzeiger", da ima dovoljno povoda predpostavci, da je ona tačna, i ako se kao jedini uzrok odstupanja Lansinga navodi poremećeno zdravlje i zamorenost. Njegovo je odstupanje u sadanjim okolnostima ipak jedan dogadjaj, koji zaslužuje medjunarodnu pažnju svih političkih krugova i izvjesno će je i naći.

Poljska kraljevina.

Obrazovanje poljske vojske.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Krakov, 19. januara.

Ruski je vojni list „Ruskij Invalid" prije kratkog vremena donio članak, u kome se razlaže, da obrazovanje jedne poljske vojske neposredno predstoji. List piše: „Ostavljamo na stranu pitanje, da li je Rusija mogla ovaj dogadjaj unaprijed osujetiti, danas nam ništa drugo ne ostaje, nego da činjenicu primimo k znanju i da svoje vojničke dispozicije prema tome upravljamo. Dosad nije još konačno utvrdjeno, kakav će pravni položaj ruske vojne vlasti zauzeti prema poljskim vojnicima. Mi medjutim ne smijemo zatvoriti oči nego moramo računati s jednom poljskom vojskom, koja će se protivu nas boriti". Ruski su reakcionarci na poslu da pronadju jednu ravnotežu i tako je njihov stranački organ pao na ideju, da se obrazuje jedna finska vojska. Ona bi po broju imala biti ravna poljskoj vojci i dovoljno opremljena.

U stanu se carevu već nalazi glavni pobočnik Markov, zastupnik tajnika Finske. Njegovo bavljenje u glavnom stanu stoji, kako se govoti, u vezi sa uvodjenjem opšte vojne obveze u Finskoj.

Rat u Rumunjskoj.

Očajan položaj Rusa na Seretu.

Švajcarsko mišljenje.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Zürich, 19. januara.

Od jedne osobite švajcarske vojne strane označava se položaj ruskih četa u dolini Sereta tako, kao da su opkoljene i da se otud ne mogu osloboditi. Položaji, koje još drže zapadno od Sereta, opkoljeni su još od 8. januara na Putni u istočnom boku a docnije će biti opkoljeni na Susiti i Troturu. Tako se opkoljavanje može sve dalje razviti do u Bukovinu i preko

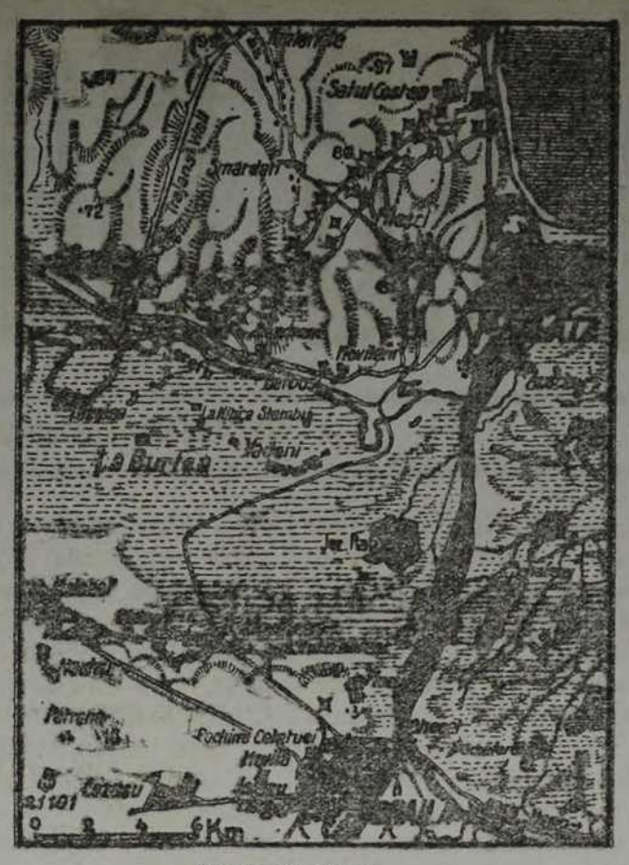

Brajila i Galac.

nje. Ali i položaj na istočnoj obali donjeg Sereta je svojim bokom već zagrožen i ako se južno krilo do iza Pruta povrati, onda preti novo opkoljavanje na Dunavu do ispod Reni. Da održe svoje sadašnje linije, morali bi ruske čete da raspolažu većim brojem boraca, a to kao da je nemoguće, jer su već sve rumunjske divizije povučene, da bi se mogle oporaviti. Ako Rumunji ne budu u skoro sposobni za borbu Rusi neće moći još dugo da drže svoje položaje.

Nemogućnost ruske ofenzive.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Zürich, 19. januara.

Milanski listovi javljaju, da Rusi spremaju veliku ofenzivu i kod Fundani, ali neprohodnost predjela i nadošli Seret nijesu na žalost mogli da izmijenu položaj.

Dovlačenje teškog topništva protivu Galaca, Reni i Ismajila.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Lugano, 19. januara.

Milanski listovi javljaju iz Petrograda, da je neprijateljski napad protiv Galaca, Reni i Ismajila usporen, ali da nije napustio svoj cilj. Neprijatelj je sad očevidno dovukao svoja najteže topništvo protivu ova tri utvrdjena mjesta.

Velika nevolja u Odesi.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Köln, 19. januara.

Prema vijestima „Temps"-a iz Petrograda, vlada u Odesi velika nevolja zbog grdnog pridolaska bjegunaca iz Rumunjske. Oskudica u životnim namirnicama je užasna.

Veliki požari u Galacu.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Haag, 19. januara.

U jednom petrogradskom brzojavu „Daily Telegrapha" se veli, da se vjerovatno ne može dugo računati sa obranom Galaca, jer je protivnik dovukao, ako ne baš najteže topništvo, a ono u količini da je nadmoćniji. U samom Galacu bijesne veliki požari. Tri stotine domova je izgorjelo i granatama porušeno. Od utvrdjenja su samo još južni sposobni za otpor.

Kriza u Grčkej.

Grčka i četvorni sporazum.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

London, 19. januara.

Engleski poslanik Elliot se vraća mjesto u Atenu, pošto je grčka vlada primila zahtjeve sila sporazuma u cjelokupnom obimu.

Rusija.

Velika pregrupisavanja ruske vojske.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Karlsruhe, 19. januara.

„Badische Presse" javlja iz Basela: Prema ovdašnjim vijestima, koje donose „Birževija Vjedomosti", zapaženi su posljednjih dana veliki poremećaji u ruskom poštanskom i željezničkom saobraćaju, naročito u sjevernim provincijama i u petrogradskom okrugu, što stoji u vezi sa velikim pregrupisavanjem ruske vojske.

Pobune na Kavkazu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Berlin, 19. januara.

„Lokalanzeiger"-u javljaju iz Stockholma: Na Kavkazu traje i dalje revolucijoni pokret i uzeo je već vrlo opasan obim. Vojne vlasti postupaju prema stanovništvu, koje se neće da pokori mjerama, sa bezobzirnom strogošću. U mnogim je mjestima došlo i do krvavih sukoba izmedju vlasti i stanovništva.

Opasno zaoštravanje unutarnje krize u Rusiji.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Köln, 19. januara.

O zaoštravanju ruskog unutarnjeg političkog stanja javlja „Kölnische Zeitung": Iz najnovijih ruskih listova se može viditi, da su i sami politički krugovi Rusije bili iznenadjeni odstupanjem Trepova. Oni izjavljuju, da je unutarnje političko stanje dospjelo dotle, da se svakog dana ima očekivati ono, što je najgore.

Novi ministar predsjednik Galičin je poznat sa svoga reakcijonarnog gledišta. Nije to, kao što štampa sila sporazuma misli, knez A. Galičin, nego je to N. D. Galičin. U krugovima dume i državnog savjeta su prema njemu odlučno nepovjerljivi. Sa zebnjom se očekuju idući dani. Sudbina Rusije ide nepokolebivo svojim tokom.

Galičinovo „revolucijonarno ministarstvo".

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Stockholm, 19. januara

„Birževija Vjedomosti" saznaje od jedne ličnosti, koja je bliska Trepovu, da je ministarska promjena posljedica dubuke političke nesuglasice, koja mora imati sudbonosne političke posljedice. Trepovu će svakako slijediti Pokrovski, Šuvajev, Gregorovič i Šahovskoj. Odnosi izmedju kneza Galičina i Protopopova su ne može biti bolji. Protopopov je izvukao Galičina na površinu. Po svojoj vlastitoj želji Protopopov neće proširiti svoj djelokrug, jer hoće da se oda svom odlučnošću riješenju unutarnje političkih pitanja.

„Rječ" saznaje, birokratski krugovi ne vjeruju, da se Pokrovski u spoljnjoj politici umije snaći. Bez Neratova se Pokrovski osjeća nemoćnim, jer je drugi pomoćnik, Polovcov, sasvim nesposoban. Drži se, da će uskoro Polovcov sam ostati u ministarstvu spoljnih poslova. U krugovima dume vlada protivu kneza Galičina najveće ogorčenje. Socijaliste su zlurade, što je propao pokušaj kompromisa. Čejdže označava vladu Galičinovu kao revolucijonarno ministarstvo.

Francuska.

Završetak prenosa engleskih četa u Francusku.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ženeva, 19. januara.

„Petit Journal" javlja iz Londona: Novi prenosi engleskih četa u Francusku su završeni. Prenos je izvršen bez ikakvih dogadjaja. U doglednom se vremenu ne može računati sa daljim šiljanjem engleskih četa na kopno.

Zaplijenjeni Briandovi govori.

Kb. Paris, 19. januara.

U „Journal"-u saopštava Aleksander Blanc, da je jedan list, koji je u svome članku donio govore Brianda, zaplijenjen i zabranjeno mu je da za nekoliko dana izlazi.

Umorni Francuzi.

(Naročiti brzojav „Beograd. Novina".)

Berlin, 19. januara.

„Union Telegraphique" javlja iz Ženeve. „Victoire" piše: Nemoguće je, da su Francuzi osudjeni, da vode rat do u vječnost.

Izgravka.

Talijanski radnici iz Amerike za Francusku.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Karlsruhe, 19. januara.

„Badische Presse" javlja iz Züricha: Prema milanskoj vijesti „Züricher Tagesanzeiger"-a predstoji odašiljanje u Francusku velikog dijela talijanskih radnika, koji žive u Sjedinjenim Državama.

Snježna mećava u južnoj Francuskoj.

Kb. Lyon, 19 januara.

Od 48 sati na ovamo bijesne u cijeloj južnoj Francuskoj velike snježne bure. U primorskim Alpima i većim mjesta prekinut je svaki saobraćaj.

Pooštreni podmornički rat.

Njemačke podmornice na djelu.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina").

Ženeva, 19. januara.

U Peruambucu je iskrcana spašena momčad od deset potopljenih francuskih i engleskih brodova, koje su

Novi „Izumi".

— Beogradska kozerija —

Dok je svijeta i vijeka novi majstori stvarali su nove „izume", a novi „izumi" nove majstore; ali, brate, sad se iskrenulo naopako: te stari zanati stvorili nove ne majstore, nego šegrte i to nevješte šegrte. Ali da vam pričam:

Čitao sam još po odavno po raznim istorijama, kako je bilo neko primitivno doba, gdje su ljudi imali manje potrebe u svome životu i radu, manje prohtjeve, manje zadovoljstva i manje saznanja o mnogim i mnogim korisnim stvarima. Išli su ili bez obuće, ili u obući izradjenoj od prijesne kože; nijesu bili žaketi i frakovi, već prosta odijela od kože ili najobičnije materije bez ikakvog ukrasa i šara. Obradjivala se zemlja najprostije i sve drugo, šta ti ja znam bilo je prosto i obično. Ali dodje drugo doba. Kultura naroda prokrči put tehničkim „izumima". Svijet poče da živi jednim drugim životom. Uvećaše se potrebe, uvećaše se želje, pojaviše se mnoge nove i nove stvari za život, za rad. I to bi išlo tako vjerojatno i dalje, kultura bi se razvijala vremenom i žurila svome vrhuncu.

Ali šta biva sad? Odjedanput u tom silnom napredovanju svega i svačega — dodje jedno vrijeme, — kome se nijesmo ni nadali, niti ga očekivali. Povrati se neko drugo — staro vrijeme i ljudi počeše, da se prilagodjavaju i njemu.

Bio je nekada davno i davno „inspektor" nekog povećeg nadleštva u nekoj dalekoj zemlji. Vele, da je izučio i neke veće škole, „uverzitete", što kažu naši seljaci. Nikad nije išao pješke, imao je svoj „landolet", nešto malo bašte pored svoje kuće, u kojoj su obično po nekoliko baštovana uvijek nešto uredjivali. Juče izadjoh malo da prošetam na čist vazduh, nešto me ova velikovaroška atmosfera guši, pritiskuje, neznam ni sam zašto. Idem ja tako. Lijep, divan dan. Polja i vinogradi obradjuju se. Milina čovjeku da pogleda, svuda lijepo, svuda divno, pa prosto čovjek od neke velje radosti, da se zaplače. Kad odjedanput bacih pogled, vidim jednog postarijeg čovjeka obučenog u još dosta dobro očuvano „varoško" odijelo — kopa. O, gle, gle, ko je ovo, smješkam se ja. Kad malo bliže pridjoh, koga da vidim, naš gospodin bivši „inspektor", kopa li, kopa. Meni bi u prvi mah neprijatno, da ga uznemirim u njegovoj „diskreciji", ali pošto me put moraše navesti pored njega, to se kuražno uputim.

— Jeste li Vi, to, gospodine? upitah čisto se snebivajući.

— Ja, dragi gospodine, eto malo zanimam se. Uzeo sam ovaj vinograd, pa mislim, da ga obradim za iduću godinu. Biće valjda, malo krumpira, malo luka, malo patlidžana i drugih sitnica, koliko da se ne daje novac za baštovanluk.

— Pa jest, imate pravo, odgovorih polako udaljavajući se i razmišljavajući o ovom čovjeku majstoru „baštovanluka", koji sam sprema svoju buduću zimnicu.

Izašao sam bio podaleko izvan varoši, kad vidim dvojicu iza jednog žbuna, kako se brzo sakriše, čim mene spaziše. Začudih se, šta li ovi bježe od mene, a učini mi se baš, da su obojica moji neki poznanici. Bih mi malo i čudno i neprijatno, ali baš podjoh pravo na njih, da vidim šta to znači.

— O, ti si to, čuh glasove, kad se približih, a mi mislili, Bog zna ko, viču moji prijatelji.

Šta to znači! Kakva je to tajanstvenost? O, Bože, i šta ti ja još ne pomislih, ali kad ugledah smirena lica mojih starijih prijatelja, brzo razbih sve svoje rdjave misli.

— Eto vidiš, ovdje imamo po 3 kila soli, po jedno kilo šećera i po jedno kilo gasa, nastavljaju moji prijatelji.

— Pa onda, pitam ja začudjeno.

— Pa onda, sačekujemo seljake, pa mi njima so, šećer i gas, a oni nama piliće, jaja, brašno i drugo što nam treba.

Ja se zacjenih od smijeha. Pa to je „trampa", stari način trgovanja. E, e, e, jeste neki dosjetljivci.

— Šta ćeš, dotjerala orla zla godina, pa se dovija. Te i mi udarili u „trampu", da dodjemo što jeftinije do namirnica.

Ja se vratih natrag i ostavih moje prijatelje, da i dalje produže svoju veliku trgovinu, koja im donosi tako „velikog ćara i pazara".

Nijesam bio odavno kod jednog mog prijatelja, bivši stari profesor, uvažen star čovjek. Hajd, velim, da ga obidjem, možda je čovjek i bolestan. Još kad sam ušao u avliju, čujem neko lupa, kuca, pogledah, da se nijesam zbunio, da nijesam ušao u neku „šusternicu", ali ne, ovo je baš kuća moga prijatelja. Kucnem na vrata i udjem bez dozvole. Kad unutra imam da vidim: moj prijatelj zbilja postao „šuster", krpi cipele svoje dievojčice i udara „blokeje". Ja prsnuh u smijeh, a on se čisto naljutli: „Pa šta ćeš brate, treba dati 3 krune, da se ovo opravi i potkuje a ja velim daj da ja to sam načinim, objašnjava profesorski moj dragi prijatelj. Gotovo u pravu je čovjek. Da vidite i nije to zgoreg, treba praviti kod kuće sve što se može, pa mu makar to i ne bio „adet", jer vremena mijenjaju i „adete".

Ali ništa me nije više iznenadilo nego jedan bivši ugledan čovjek, da ne kažem baš šta je, možda bi se neki obješenjak i sjetio ko je, te ne bi sačuvao moju novinarsku diskreciju. Nadjoh ga u nekom starom kožuhu, te se prilično u prvi mah i uplaših, ali se odmah umirih čim sagledah mirno staračko lice jednog bivšeg mislioca. Zgranuo sam se lijepo, pa onda prsnuh u smijeh i ne mogoh da se povratim, dok ne dobih od domaćice vodu i parče šećera (i pored sve štednje reskirali su i ponudili me sa jednim parčetom), inače zagrcnuh se od smijeha. Uvaženi gospodin „šije pantalone" i kako je štof zelen, to je i uvaženi gospodin razumijevajući se u šnajderskom zanatu, šio žutim koncem, po onom pravilu: svaka se boja šije svojom bojom, ali pošto uvaženi gospodin nije imao zeleni konac, to je uzeo najsrodniji žut. I ja jedva čekam, da gospodin obuče zelene pantalone sa žutim koncima pa da opet prsnem u smijeh.

Ajde brate postali smo „zemljoradnici", te „trgovci" te „šušteri, te „šnajderi", ali jedan moj poznanik postao je i — „fabrikant".

Odoh danas kod njega. Dugogodišnji inžinjer, dosta poznat u svojoj struci, fini i otmen čovjek. Ali se uprepastih, kad ga vidjeh. Pripasao neku veliku žensku kecelju i sav mastan i cru kao da se s djavolima rvao.

— Šta je to brate, ako Boga znaš! Što si takav? čudeći se pitam ga ja.

— Ništa, smješeći se odgovori mi, vukući me za ruku u njegovu „fabričku radionicu", koja je do skora izigravala „vešernicu".

Kad tamo, imam šta i vidjeti. Neki kotlovi, lonci, kutije, nešto se crno kuva, smrdi neka pokvarena mast i loj, i šta ti još tu nema.

Ja stao začudjen i gledam. Čudim se, a u sebi mislim, ovaj mora da je postao neki madjioničar, ili tako što god.

— Eto vidiš, ja sam ti postao „fabrikant — emalina". Pravim mast za obuću. Ja sam glavni majstor, a djeca su mi pomoćnici, ja ga pravim, a djeca po kutijama sipaju i raznose i prodaju.

I zbilja ova lijepa ideja moga prijatelja dopala mi se. Udaljavajući se od njega, pomislih, kako svi ovi moji poznanici i prijatelji imaju pravo, osjećajući i sam kako je danas teško hljebac zaraditi. Imao je pravo, knez Miloš, kad je naredjivao svom tumaču, da mu dohvati pali hljebac na ručku grofa Estérhazy-a: „Hljebac je ovo moj sinko, o njemu svi živimo". I zbilja briga za nasušni hljeb učinila je, da se stvori novi „izumi" i nove „zanadžije".

—slav.

potopile njemačke podmornice. — Nestalo je daljnjih četiri broda, koji su bili oboružani i važili kao pomoćne krstarice. Pogovara se, da su tri od ovih potopljena, a jedan dospjeo čitav u njemačke ruke.

Nova njemačka „Möwe".

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina".)

Haag, 19. januara.

„Courant" javlja iz Londona: U brodarskim se krugovima pogovara, da je nova njemačka „Möwe" uništila dosada 70.000—75.000 tona sadržine. Vrijednost se ovih brodova s njihovim tovarima cijeni na 4 do 4 i po milijuna funti sterlinga (100—112 milijuna kruna).

Engleska i kolonije.

Engleski ratni ciljevi.

(Naročiti brzojav „Beogradskih Novina,).

Berlin, 19. januara.

„Lokalanzeiger" piše: Vijesti iz Rotterdama, da u noti četvornog sporazuma Wilsonu nijesu iskazane želje Engleske, uzdigli su neki organi štampe četvornog sporazuma do idealizma. Londonski nedjeljni list „John Bull" donosi vatreni protest protivu „tih glupih razlaganja nekih šupljoglavih pisaca". Naime, član donjeg doma Hales piše:

„Ovo je svjetski rat; mi moramo dobro zahvatiti u dobra, koja će pri razračunavanju biti slobodna. Na Istoku se mogu dobiti najveća bogatstva, najljepše cijene pobjede. Ona treba da nam posluže, da sebi olakšamo teret duga, koji nas vrlo teško pritiskuju. Neka idu s milim bogom glupi propovjednici idealnog rata! Zar nije svakome ratu cilj osvajanje? Prilikom podjela moramo sebi osigurati ono, što nama pripada. Rusiji pripada Carigrad. Ali to može biti samo onda, ako mi dobijemo azijsku kopnenu stranu Dardanela i drugo, ako naš položaj u istočnom Sredozemnom kotlu znatno poboljšamo. Na zapadu Evrope nemamo šta da dobijemo. Samo zatu[illegible] se glave sanjaju o nekim borbama s miljunima na zapadnom frontu. Zar mi tamo da žrtvujemo hekatombe, dokle odluka i materijalni uspjeh rata leži na Istoku? Belgija će ponovo pripasti Belgijancima, sjeverna Francuska ponovo Francuzima, Poljska će biti slobodna. Gdje ima tu mjesta za nas? Dotle mi sa našim idealizmom ne možemo tjerati, da Rusiji ustupimo neograničeni posjed Dardanela. Ima samo jedna mogućnost: mi moramo Grčku i dvanaest ostrva arhipelaga staviti pod englesko pokroviteljstvo. Naša se zastava mora za sva vremena viti u Grčkoj i na helenskim ostrvima.

Sazanov — poslanik u Londonu.

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

London, 19. januara.

Renterov ured javlja iz Petrograda: Govori se, da će Sazanov biti imenovan za poslanika u Londonu.

Izbori u Engleskoj.

Kb. London, 19. januara.

„Manchester Guardian" saopštava prijedlog izbornih komisija donjeg doma. Prema njemu vojnici i mornari zadržavaju pravo glasa, i ako bi ga prema opredjeljenju o pripadnosti izgubili. Izbori bi se izvršili jednog dana. Pluralno izborno pravo po starom sistemu se ukida. Ko u jednom kotaru živi, a radi u drugom, imao bi pravo glasa i u jednom i u drugom. I sveučilišta bi imala naročite predstavnike. Ženske nebi imale pravo glasa.

Rat na moru i pod morem.

Povodom potapanja parobroda „Zagreb".

(Naročiti brzojav »Beogradskih Novina«)

Lugano, 19. januara.

Agencija Stefani saopštava bečki izvještaj o potapanju parobroda „Zagreb" prećutkujući pri tome, da je „Zagreb" bio putnički brod i da je potapanje izvršeno bez ikakve opomene, a tako isto lažno saopštava, da su mornari i putnici, koji su na brodu bili, samo povrijedjeni.

Grad i okolica.

Jučerašnje svečanosti o Bogojavljenju.

Juče je na svečan način proslavljen u Sabornoj crkvi jedan od najvećih praznika pravoslavne crkve — Bogojavljenje.

Svečana služba trebala je da počne u 8 i po sati prije podne, ali je već u 8 sati kako prostrana Saborna crkva, tako i velika porta crkvena bila puna ljudi i žena i djece. Rijetko je koje godine i ranije proslavljen ovaj lijepi pravoslavni praznik uz veće učestvovanje gradjanstva no juče. Svako je juče htio, da molitvom Bogu na ovaj veliki dan, tugu i bole, patnju i borbu ublaži, svako je pohitao da usrdnom molitvom Svevišnjem, umoli Boga za pokoj i mir. I staro i mlado i bogato i siroto i veselo i ožalošćeno, skupilo se juče u crkvi i u porti i Sabornoj i Bogojavljenskoj ulici, da sve do same rijeke Save, na kojoj je bilo veliko osvećenje vode, da učestvuje na ovoj velikoj hrišćanskoj svečanosti, ovoj velikoj vezi duše čovjekove sa Bogom.

Svečana služba Božja otpočela je u 8 i po sati prije podne službom Jovana Zlatousta sa svima pravoslavnim običajima, objavljena od strane vojnog sveštenika g. Jungića uz asistenciju svih beogradskih sveštenika na čelu sa Visokoprečasnim gosp. glavnim protojerejom Kovačevićem, a završena oko 9 i po sati vodoosvećenjem vode u crkvi i razdavanjem iste gradjanstvu.

Na polju je bila postrojena počasna četa sa vojnom glazbom i očekivala, da uzme učešća u nošenju litije iz Saborne crkve na Savu. Tu su bili i djaci osnovnih škola, kao i gimnazije, i veliki gimnazijski pjevački zbor, koji je uzeo učešća pjesmom na ovoj svečanoj litiji i blagodareći zauzimljivosti vjeroučitelja g. Lukića, učinio je još svečanijom ovu divnu proslavu, pjevajući lijepe crkvene pjesme kako na vodoosvećenju na Savi, tako i putem nošenja same litije.

Cjelokupni časnički zbor Glavne vojne gubernije, beogradske posade i svih vojnih nadještvi u Beogradu očekivao je dolazak Njegove Preuzvišenosti gospodina podmaršala Antuna Andriana pored velikog broja gradjanstva obojega pola.

U 9 i po sati krenula se svečana litija iz Saborne crkve na Savi.

Napred je išla glazba sa počasnim odredom vojske, za njima je nošen veliki krst sa crkvenom zastavom, a za ovim djaci osnovnih škola, djaci gimnazije, a za njima veliki gimnazijski pevački zbor, iza koga su išli djaci sa ripidama i svječnjacima sa cjelokupnim sveštenstvom sviju crkava u Beogradu. Pod nebom, koje su nosili četiri vojnika išao je visokoprečasni gospodin Jungić. Neposredno iza neba koračala je Njegova Preuzvišenost gospodin podmaršal, zapovjednik mostne brane Andriau. — Odmah iza časničkoga zbora išli su prestavnici beogradske opštine kao i mnogi drugi ugledni gradjani grada Beograda.

Ova svečana povorka išla je od Saborne Crkve Bogojavljenskom ulicom, pored Velikog Kalmegdana ka Savi, na kojoj je kod Savskog šteka na velikoj lijepo načinjenoj tribini izvršeno svečano vodoosvjećenje. U momentima kad je vršeno vodoosvjećenje pucanj iz topova pozdravljao je svaki momenat vodoosvjećenja, a počasna postrojena četa uz intonaciju postrojene glazbe odavala je počast svakom momentu vodoosvjećenja, te činila još svečanijom ovu lijepu svečanost. Prilikom vodoosvjećenja pjevački zbor gimnazije otpjevao je dva puta lijepu crkvenu pjesmu „Vo Jordanje". Na svršetku vodoosvjećenja prečasni gospodin Jungić vodom je pošaropio Njegovu Preuzvišenost gospodina podmaršala Andriana, i iz zlatne čaše zapojio osvjećenom vodom u ime Boga Oca, Boga Sina i Svetoga Duha kako Njegovu Preuzvišenost, tako i veći broj viših časnika.

Poslije izvršenog vodoosvjećenja litija se vratila Saborno, crkvi. Povorka je išla istim redom, kao i ranije, a pjevači gimnazije pjevali su putem lijepe crkvene pjesme. Pred crkvom se Njegova Preuzvišenost g. podmaršal Andrian oprostio, a litija je ušla u crkvu, gdje je narod u masama prilazio krstu i ikonama, cjelivajući ih, toplo se zahvaljujući svojim crkvenim pastirima na ovako lijepo priredjenoj crkvenoj svečanosti, uzdižući svoje tople molitve Bogu za spas duše svoje. Zatim je dijeljenjem nafore i mirisnog osvećenog bosiljka završen ovaj svečan momenat velikog hrišćanskog praznika Bogojavljenja.

Vjenčanje.

Gospodjica Danica, kći g. Jaše Prodanovića, bivšeg ministra, vjenčaće se (sutra) u nedjelju u 10 sati prije podne u Savinačkoj srkvi sa g. Stanojem S. Simićem, sinom bivšeg srpskog poslanika u Sofiji.

Nove hljebne karte.

Od prvi februara uvode se u život nove hljebne karte, koje će pored brašna i hljeba važiti i za šećer i sō. Svaka hljebna karta imaće prava na 200 grama brašna dnevno, 500 grama šećera i 500 grama soli mjesečno. Ovaj se potrošački list apsolutno ne može prenijeti na drugo lice i mora se pažljivo čuvati, jer se neće moći ni u kom slučaju zamijeniti. Prilikom kupovine šećera i soli kuponi za iste biće odsječeni. Kuponi za brašno biće po narednim danima odrezivani. Svaka zlouporaba bilo od strane kupca ili prodavca kažnjava se sa 600 kruna, a prodavac gubi pravo na rad.

Ispravka.

U podnaslovu našeg jučerašnjeg podlistka umjesto štamparske grješke, koja se potkrala, treba naravno čitati „Istočno".

Pristojba (taksa) na uvjerenje.

S obzirom na zakon o pristojbama i primjenom istoga, naplaćivaće se državna pristojba i na sva uvjerenja, koja izdaje opština grada Beograda, kao: na uvjerenja za selidbu, putovanja, koncesije i ostala uvjerenja sviju drugih vrsti. Državna pristojba naplaćivaće se u biljegovnim markama u vrijednosti od 2 krune, pored koje će se naravno naplaćivati i opštinska pristojba. Biljegovne marke se mogu nabaviti u svima duvandžinicama i prodavnicama monopolisane artije, a iste će uskoro nabaviti i prodavati i sama opština grada Beograda.

Kretanje stanovništva.

Izvještaj prijavnog ureda od 18. januara: prijavljeno 78, odjavljeno 20, preseljenja 39, u hotelima prijavljeno 148, odjavljeno 98, ostalo u hotelima 238 prijavljenih stranaca.

Kažnjen krijumčar.

Lazar Kuzmanović iz Belog Polja kod Obrenovca, kažnjen je od strane opštine grada Beograda sa 544,50 krune novčane kazne kao i oduzimanjem sedam brava zaklanih svinja, koje su prodate u korist opštinske blagajnice za svotu od 5.401,50 kruna, kao krijumčar, jer je pokušao, da na uvezene svinje ne plati trošarinsku pristojbu, prošavši pored trošarinske Topčiderske stanice, ne prijavivši svinje.

Narodna privreda.

Privredne vijesti iz Bugarske.

Opšte ustanove izvoza.

Prema zakonu će od 3. decembra 1916. god. biti izvezena roba podvrgnuta novim carinskim utanačenjima, koja su privremeno ustanovljena za vrijeme od godinu dana, t. j. od 1. januara do 31. decembra 1917. Izuzima se jedino duhan. Svi su ostali izvozni artikli, koje je vlada dozvolila izvoziti, taksirani sa 0.5 % na 0.5% njihove vrijednosti. Za one se artikle, koji tek privremeno odilaze u inozemstvo, carina oprašta i uplaćena će se taksa povratiti, ako se ta privremeno izvezena roba u toku jedne godine povrati u zemlju.

Izvoz koža.

Kao sirove kože važe one kože, koje se dobivaju odmah iza klanja mar e, a kao usoljene sirove kože one, koje su iza usoljenja izgubile 30% od svoje prvašnje težine. Cijena je tim kožama normirana u naredjenju od 31. oktobra 1916. (po starom). Kao suhe kože važe one kože, koje su izgubile 60% od svoje prvašnje težine, a cijena im je odredjena sa 14 leva po kilogramu za govedju i bivolsku, a 7 leva za teleću kožu. Cijene ostalim kožama nijesu ustanovljene.

Trgovina staklenom robom.

Trgovina se staklenom robom u Bugarskoj nije od balkanskoga rata ovamo nikako mogla da oporavi, a od pristupa je Bugarske u svjetski rat u toj trgovini nastala prava stagnacija. Promet je sa staklom za prozore bio zbog prekida u gradjevnom obrtu i privremeno posve obustavljenog teretnog prometa vrlo slab. Sofija nije potrošila ni par vagona ove robe, dok je u mirno vrijeme trošila oko 80 vagona i više te robe. Produkti su se austrijske staklene industrije već nekoliko godina prije rata u Bugarskoj tako udomili, da su gotovo posve istisnuli belgijsku konkurenciju. Od kada traje rat, ne troši se belgijska roba više nikako. Isto tako uvoze sada središnje vlasti i, svakako još za sada manje, kvalitete stakla za ogledala, odnosne koje je robe ranije dolazilo u pitanje samo belgijska marka. — I u šupljoj je staklenoj robi vladao posljednje vrijeme vrlo slab promet. Ta se je roba nabavljala dijelom iz Njemačke, a dijelom iz Austro-Ugarske. U staklu za medicinske svrhe konkurirale su austrijskim fabrikama u veliko njemačke fabrike, ali se i ovdje radilo tek o neznatnom postotku, pošto su tu vrst staklene robe većinom donijele sobom strane sanitetske misije. Staklena se roba za kućne i ulične svjetiljke priugotavljala većim dijelom u bugarskoj fabrici u Gebedji kod Varne, ali se je zbog nestašice petroleja osobito seljačko stanovništvo moralo da poslužuje karbidskim osvjetljenjem, te je tako i u toj vrsti robe nasto velik zastoj.

Prije je rata Bugarska uvozila vrlo veliki kvantum pivskih boca, ali je taj uvoz sada gotovo sasvim prestao, budući da su bugarske pivare s razumljivih uzroka morale malo ne posvema napustiti svoj rad. To se isto s neznatnim promjenama može da kaže i o svoj ostaloj staklenoj robi. Interesantna je činjenica, da su poslije zadnjeg balkanskog rata bugarski trgovci posvema napustili engleske i francuske, kao i fabrikate svih onih država, koje se sada nalaze u sklopu tako zvanog „sporazuma". Sva se roba počela da nabavlja isključivo iz Njemačke i Austro-Ugar., a malo se vremena pred rat počela da rapidno diže i sopstvena bugarska staklena fabrikacija. Podignute su mnoge fabrike te vrste i opažao se već lijep napredak, kad od jednom nadodje svjetski rat, koji je na tome području dao osjetiti svoju moć. Svakako će se iza rata import iz središnjih vlasti i u toj vrsti robe znatno povećati, a i domaća industrija podići do nevidjene visine.

Razne vijesti.

Carska guska.

U skoro po povratku cara Viljema I. iz njemačko-francuskog rata od godine 1870—1871. prijavi se u njegovom dvoru jedna seljanka s molbom, da je puste k caru, jer je rada da mu pokloni dobro uhranjenu gusku, koju je sobom nosila, a iz zahvalnosti, što su joj se svih šestoro sinova živi i zbravi vratili iz rata. Kad su je po naredbi carevoj pripustili njemu zajedno sa guskom, ona otpoče sa svojim zahvaljivanjem, a kad je s tim bila gotova, car se poče raspitivati o njezinim sinovima, na šta je ona odgovarala. Ali za vrijeme toga razgovora postade guska nešto nemirna, te poče da gače, a to je primoralo seljanku da glasnije govori, upravo da viče, kako bi je car mogao razumjeti. Ova je okolnost još više raspoložila cara i pošto je seljanku bogato nagradio, a gusku primio na dar, naredio je, da se ova prenese na njegovo lično imanje Babelsberg i tamo dalje njeguje. Ta je guska tamo dugo godina živila i pokazivana je posjetiocima pod imenom „carska guska".

Igra prirode.

Javljaju iz Senja, da su u tamošnjoj okolici za posljednjih toplih dana procvjetali bademi i šljive. Bademi su već dobivali plod lješnikove veličine. No bura i studen, koja je sa silnim nevremenom zavladala, uništila je ovu igru prirode.

I u Beogradu je na Vračaru u jednoj bašti ovih prošlih lijepih dana procvjetala ruža i proljetne ljubičice.

Posljednje brzojavne vijesti.

Odlikovanje nadvojvode Evgenija

velikim krstom vojnog reda Marije Terezije.

Kb. Beč, 19. januara.

„Streffleurs Militärblatt" javlja: Njegovo Veličanstvo izdalo je slijedeće Previšnje ručno pismo:

Dragi gospodine rodjače, maršalu nadvojvodo Evgenije! U teškim vremenima stupili ste, mili rodjače, na čelo jedne vojske. Pod nepovoljnim okolnostima omogućili ste Vašim organizatornim i operativnim mjerama, da ugledne snage mogu biti upotrebljene na drugim bojištima. Kada je uslijedio podli napadaj Talijana, i opet ste Vi, mili rodjače, povjerenjem vrhovnog vojnog gospodara postavljen, da izvršite jednu od najtežih zadaća. Sa neznatnim snagama morali ste, dragi rodjače, na velikom i teškom frontu sa bistrim pogledom vojskovodje iznaći ugrožene tačke i brzom odlukom spriječiti neprijateljska nastojanja, pomagani u mnogim velikim bitkama i nebrojenim borbama hrabrim četama, koje zaslužuju svaku i najvišu hvalu. Kao jedan od vodja sa ofenzive u Tirolu uvjerio sam se i sam u ono herojsko vrijeme o velikoj sposobnosti Vašega vodstva. Vi ste, dragi rodjače, uvijek bistro procijenili najveće operativne ciljeve i njima prilagodili svoj zadatak. Sva ova mnoga velika djela sadržavaju u sebi onu veliku mjeru vojnih kriješposti, koje su lebdile pred očima carici i kraljici Mariji Tereziji, kada je osnivala svoj najveći vojnički red. U zahvalnom priznanju Vašega rada podjeljujem Vam veliki krst Mojeg vojnog reda Marije Terezije.

Izdano u Bozenu 1917.

Karlo, s. r.

Veliki njemački plijen.

Kb. Berlin, 19. januara.

Wolffov ured javlja: 31. decembra prošle godine priveden je kao ratni plijen u swinemünsko pristanište engleski parni brod „Jarrowdeew" (4000 tona). Na brodu su se nalazili pored 16-rice njemačkih mornara, koji su ih sprovodili, 469 zarobljenika, na ime posade sa 1 norveškog i 7 engleskih brodova, što ih je jedna njemačka pomoćna krstarica pohvatala po Atlantskom okeanu. Tovar pohvatanih brodova sastojao se prvenstveno iz ratnog materijala i zaire, koja je dolazila iz Amerike za sporazumne države.

Medju ostalim bilo je tu 6000 tona žita, 2000 tone brašna, 1900 konja. Na privedenom brodu bilo je 117 teretnih i 1 osobni automobil, 6300 sanduka pušćane municije, 30.000 klupčeta bodljikave žice, 3300 bara čelika, osim toga mesa, slanine i kobasica. Od potopljenih parnih 7 brodova 3 su engleska broda bila naoružana. Medju posadama zaplijenjenih brodova nalazi se ukupno 103 podanika neutralnih država. Od ovih posljednjih oni, koji su zatečeni na naoružanim brodovima, biće izvedeni u ropstvo, kao god i podanici neprijateljskih država. Jedinicom, koja je zadobila ovu pljačku, zapovjedao je časnički zamjenik Padewitz. Privodjenje ovoga plijena dosada nije objavljeno iz vojničkih razloga. Izjavom pak engleskog admiraliteta od 17. januara ovi razlozi otpadaju. Značajno je, da se engleski admiralitet tek onda riješio da ove gubikte saopšti engleskoj javnosti, kada je neutralni svijet doznao, da je jedan njemački pomoćni krstaš zaplijenio i dopremio u neutralno pristanište u Braziliji japanski trgovački brod zajedno sa tovarom.

Zvanične objave.

OBJAVA.

Poziv za podignuće koncesija.

Dolje se označena lica pozivaju, da svoje koncesije podignu najkasnije do 31. januara 1917. kod obrtnog odjeljenja c. i k. zapovjedništva mosne brane i grada Beograda, upravno odjeljenje, Knez Mihajlova 19 (Grand Passage — glavni prolaz). Poslije navedenoga roka biće koncesije stavljene izvan snage.

Andrašević Franja, Novo Pazarska ul. br. 34.
Banjac Djura, Požarevačka ul. br. 29.
Badjukić Milka, Miloševac.
Benaroja Djoja, Saborna ul. br. 100.
Bugarčić Mileva, Sindjelićeva ul. br. 10.
Beševič Sofija, Pop Lukina ul. br. 24.
Bišević Ilija, Smederevski Drum.
Cvetković Draga, Kosmajska ul. br. 35.
Ćosić Veronika, Staro Crkvena ulica br. 12.
Cvetković Angelina, Skender Begova ul. br. 43.
Ćirić Magdalena, Bistrička ul. br. 12.
Čekrdjić Danica, Studenička ul. br. 35.
Čkonjović Savatije, Miloševska ul. br. 11.
Duškić Mihajlo, Cvetna ul. br. 3.
Dimić Ljubica, Sindjelićeva ul. br. 10.
Djurkić Jelena, Makenzijeva ul. br. 20.
Djuričić Milan, Katanićeva ulica.
Djordjević Katarina, Saborna ul. br. 12.
Djordjević-Mirković Milan, Njeguševa ul. br. 59.
Djorović Borislav, Kralj Aleksandrova ul. br. 86.
Endler Hermann, Knez Mitetina ulica br. 10.
Elias Isak, Car Uroševa ul. br. 53.
Essers Vili, Radenička ul. br. 24.
Jovanović Milica, Hadži Djerina ulica br. 16.
Djurić Borivoj, Kralj Aleksandrova ul. br. 44.
Jontov Jakov, Princ Evgenija ul. br. 16.
Joksimović Mileva, Kralj Aleksandrova ul. br. 73.
Ignjatović Isailo, Veliko Selo.
Krstić Živko, Major Ilića ul. br 9.
Kostović D. Ladislav, Topličin Venac br. 17.
Kalderon Blanka, Car Uroša ul. br. 15.
Kalef Rosa, Jevrejska ul. br. 7.
Koen Moša, Jevrejska ul. br. 22.
Kovačević Radisav, Sarajevska ul. br. 50.
Kupin Pavle, Stička ul. br. 9.
Kačanski Petar, Hajduk Veljkov Venac br. 15.
Lapčević Jelena, Višegradska ul. br. 7.
Lukić Andja, Takovska ul. br. 78.
Maksimović Ruža, Kosančićev Venac br. 16.
Mihajlović Janaćko, iz Resnika.
Milutinović Leposava, Čuburska ul. br. 6.
Marković Draga, Sveto-Savska ul br. 6.
Milutinović Danica, Makenzijeva ulica br. 31.
Milivojević Luka, Dubljanska ul. br. 118.
Mihajlović Nikola, Kralja Milana ul. br. 48.
Mihajlović Ljubica, Takovska ul. br. 40.
Milenković Sofija, Lovćenska ul. br. 7.
Mandilović Ješa, Dušanova ul. br. 32
Mijatović Milica, Pop-Lukina ul. br. 10.
Mihajlović Natalija, Pocerska ul. br. 6.
Nemeš Šandor, Kolarčeva ul. br. 2.
Novaković Vukosava, Cara Uroša ul. br. 43.
Novaković Milica, Cara Uroša ul. br. 16.
Nikolić A. Djuro, Pop Lukina ul. br. 26.
Nastić Djurdjija, Čuburska ul. br. 15.
Najdanović Milica, Vila „Burbulder".
Nikolić Ivan, Visočka ul. br. 14.
Obrenović Borka, Bistrička ul. br. 19.
Obradović Rakila, Bosanska ul. br. 1.
Popović Milovan, Nemanjina ul. br. 34.
Petrović Djordje, Karaburma.
Pantović Jelena, Topčider br. 31.
Pazarac Zlata, Kralja Milana 17.
Pejić Ana, Veliki Trg br. 7
Petrović Rade, Gimnazijska ul. br. 75.
Petrović Živka, Kosmajska ul. br. 22.
Ružić Filip, Deligradska ul. br. 2.
Rakidžić Marija, Makenzijeva ul. br. 36.
Rubin Jakov, Dušanova ul. br. 1.
Stojanović Kasija, Kursulina ul. br. 33.
Stanković Miloš, Šljivarska ul. br. 3.
Simonović Savka, Prištinska ul. br. 2.
Stanišić Katarina, Ratarska ul. br. 49.
Špigel Sabine, Makedonska ul. br. 27.
Šterić Jelena, Šumadijska ul. br. 21.
Stojilović Anka, Terazije br. 5.
Stokić Lazar, Hadži Ruvimova ul. br. 8.
Sloboda Radivoja, Kotorska ul. br. 11.
Stanišić Vukosava, Stiška ul. br. 22.
Stojaković Ružica, Takovska ul. br. 9.
Stojadinović Marija, Skenderbegova 43.
Savić Anka, Moskovska ul. br. 48.
Stamenković Ljubica, Ružina ul. br. 61.
Stanišić Draginja, Laudanova ul. br. 25.
Stojadinović Luka, Resavska ul. br. 42.
Švabić Milets, Vidinska ul. br. 17.
Stamenković Todor, Dušanova ul. 92.
Stanišić Branko, Stiška ul. br. 22.
Stojadinović Sofija, Zeleni Venac 18.
Stojadinović Aleksandra, Pop Taskova ul. br. 155.
Stajić Kosta, Društvena ul. br. 268.
Tešić Vasilija, Vojvode Gligorija 34.
Veselinović Jovan, Saborna ul. br. 9.
Vedjelek Matilda, Radenička ul. br. 22.
Wais Samuilo, Makedonska ul. br. 29.
Živkovtć Marija, Miloš Veliki ul. br. 67.

KORESPONDENCIJA.

G. ADAMU DJERMANU, Rue Thalberg br. 2. Ženeva. Tebi i Bosi blagodarim na izvještajima o Milivoju i molim te dostavi Milivoju slijedeće: Dragi moj Milivoje! Dobih lično od tebe dvije karte na Božić. Mnogo sam se obradovala. Pisala sam ti mnogo puta i preko novina sam ti javljala. Žao mi je, što nisi dobio ni jednu moju kartu. Novac 320. kr. dobila sam koncem novembra. Molim te, pošalji mi opet, jer su potrebe velike. Pazi na svoje zdravlje, za mene ništa ne brini. Mita, Despina, Kaja i Branko mnogo te pozdravljaju. Raspitaj i javi odmah za Kajinog verenika Peru Markovića, art. poruč. dunavski artiljeriski puk I. poziv, jer Kaja brine. Mnogo te voli tvoja Andja. — Tebe i Bosu mnogo pozdravlja Andjelija Mil. Vojinovića, Beograd, Vidinska 30. 26863-8

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

NESTALI I KORESPONDENCIJA.

PRIMAJU SE: Knez Mihailova ul. 38.

ALEKSA JOVANOVIĆ, Hotel Terminus, Ženeva. Poštovani kume! Molim vas, da izvjestite Vitomira, da sam novac primila. Po mogućstvu neka mi šalje redovno jer sam se dosta zadužila kad je Mica bila bolesna. Bolovala je od zapaljenja pluća. Pošto ne znam njegovu adresu, to se vami s molbom obračam, da ga redovno izvještavate o mom pisanju, a i meni njegov odgovor. Vitomira mnogo pozdravite, a vami šaljemo rukoljub, vaša kuma Sofija i Milica Bugarčić, Budimska 4. Pišite bar kartu. Kao nepoznata molim lijepo, da se izvjestite za moga muža Dragoljuba Marjanovića, timočka divizija bolnička četa II. poziv. Ako je moguće, neka mi se lično javi ili preko vas, na koje vam ostajem vječito blagodarna Mica Marjanović, Budimska 4, Beograd. 26832-8

NEDELJKU NIKOLIĆU, poslaniku, Hotel Terminus, Ženeva. Dragi Nedeljko! Izvještaj od Zarića o tebi i Godji dobismo. Sretni smo, kad ste zdravo, ne brini, samo se javljaj često. Izvesti Godju, da je Novka Grozda i Emilija zdravo. Emilija uči školu. Mole ga, da se lično javi i novac pošalje. Izvjesti Rala, da su njegovi zdravo. Novac od Riste Topalovića nisu primili, neka odmah novac pošalje, jer je potreban. Više se ne mogu zaduživati. Izvjesti Pavla, da su Kruna i djeca zdravo, novac je primila, neka i u buduće šalje. Izvjesti Stanisavu za Milivoja i Rajka, jesu li živi, ona je u očajanju. Godju i sve vas pozdravlja tebe najviše tvoja Persa, Kosjerić.

RADISAVU MITROVIĆU, poslaniku, Ženeva. Molim raspitajte i izvjestite me, je li živ Tovilo Spasojević iz Pridola regrut od 1896. pripada IV. puku, do danas se nije javio. Kod kuće su mu svi zdravo. Blagodarna vam Djeva Spasojević, Pridol, Užice.

MIŠI TRIFUNOVIĆU, profesoru, Ženeva. Blagodarim na izvještaju za bracu Burlice iz Karana i molim dostavite im, da smo svi zdravo. Neka Stevan Burlic javi za Simona Popovića, poručnika Tejinog brata. Stanimirka Burlic, Karan.

NEDELJKU NIKOLIĆU, poslaniku, Ženeva. Molim izvjestite Mladena Mladenovića, kapetana I klase IV puk II poziv. Kod kuće smo svi živi i zdravi. U oskudici smo nek pošalje troška što pre i neka javi, šta je sa Vitomirom Mladenovićem III divizion brdskog puka I poziva.

JOVANU PREMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim izvjestite me, jesu li živi moji sinovi Ranko Radulović vojnik I čete II bataljona III prekobrojnog puka drinske divizije I poziv i Radomir Radulović, žandarm bitoljskog odreda. Kod kuće su im zdravo. Vama blagodari Stojka Radulović, Gostilje, Užice; Jeremija Mitrović, pri štabu drinskog poljskog artiljeriskog puka I poziva i Svetozar Mitrović I bataljon III diviz. brdskog artiljeriskog puka II poziv drinske divizije. Blagodaran vam Milovan Todorović iz Radanovaca Užice.

VLADIMIRU TUCOVIĆU, pukovniku iz Užica. Najučtivije vas molim izvjestite me odmah za: Krstu Vasovića iz Ljutice i Dragišu Trifunovića iz Gojine Gore. Jesu li živi? Njihovi su zdravo, samo u velikoj brizi. Poštuje vas, unaprijed blagodari Jovanka žena Ratka Čolovića opančara, Kosjerić.

RADISAVU MAKSIMOVIĆU, upravniku poreskog odeljenja iz Kosjerice. Najučtivije vas molim izvjestite me odmah za moga muža Kostu Polića, poreskog pomoćnika, je li živ. Ni do danas nikakvog izvješća nemam. Nalazim se u bijedi sa, troje djece. Ako ste u mogućnosti pošaljite mi od plate njegove izvjesnu sumu, ili poradite pomoć da dobijem. Još vas jednom molim za pomoć. Poštuje vas Anka Polić, Kosjerice.

KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Dobio sam vašu kartu u isto vrijeme molim vas izvjestite me tačno za moga zeta Uroša Bogojevića narednika I čete, III bataljona, IV puka, II poziva, iz Bajine Bašte. Izvjestite me tačno, šta je u stvari. U isto vrijeme molim prema tvojoj karti izvjesti: Vitora i Milana Petrovića, Dimitrija Maksimovića, Borisava, Radosava i Adama Kovačevića, Dragojla Dragojlovića, Milenka Panića, Milisava, Borisava, Tihomira i Draga Tešića, Radosava Vasiljevića, iz Ljestanskog. Mirka Spasojevića, Dobrisava i Milosava Jelića, Velimira Damnjanovića, Borisava Prokića, Milovana i Vlaja Simića, Zdravka Ilića, iz Sjerča, da su im sviju blagodari ti tvoj Milan Nikolić, Rofamilije kod kuća žive i zdrave. U ime gačica.

STEVI AĆIMOVIĆU, Ženeva. Molim postarajte se za brzu pomoć, jer su u oskudici: Ranisav Radisavljević, bivši pješadiski poručnik invalid iz Kosjerica; Vuica Šuljagić, nastojnik monopol. magacina i Novak Janjušević, čuvar magacina; Angelina pok. Svetislava Jordića, poštara; Draga kći pok. Bogosava Todorovića, učitelja. Jordovića i Todorovića posata pomoć vraćena pošto su pomrli uputite na familiju ili preko mene. Poštuje vas Tim. Jovanović. A. 1873-8

Nikola Janković, učitelj. Kragujevac, Viteška ul. 25., izvještava sina Radivoja, da je primio novac u dvije pošiljke, da javi o Božiću šta zna i da su svi zdravi. Kuma Živadina Stamatovića, iz Sipića, da je primio izvještaj o Sipićanima. Mnogo blagodari za izvještaj o Božiću, jer je to prvi glas o njemu. 26877-8

G. Branislavu Vasiljeviću, policijskom pisaru, vojnom obveznику, broj pošte 40, Ženeva. Molim javite Branku, da mi odmah pošalje novaca, djeca mnogo bolesna. Mile umro. S blagodarnošću, Mileva Branislava Živkovića, Spojna ul. 22. Beograd. 26871-8

Dr. DJOKI BOŠKOVIĆU i RANKU OBRADOVIĆU, Primio sam vaše karte. Svi smo zdravi i živi. Kata primila 230 kruna. Andjelković, Trstenik. A. 1897-8

Aćimu Jovanoviću, Ženeva. Mnogo vam blagodarim na izvještaju za moga sina Radu Dragojlovića, da je zdrav. Isto vas molim, da budete tako dobri te da izvijestite Radu, da smo mi kod kuće zdravo svi samo on da nam se češće javlja, a ako mu je potrebno novaca, neka uzajmi od koga tamo njemu poznatog i nek odma nama javi, a mi ćemo to odmah isplatiti od koga on uzme. Vas Gospodin Aćime molim, da budete tako dobri, te da nas češće izvještavate. Unaprijed ću vam blagodariti. Ostajem sa puno nade: da će te me obradovati. Mnogo vas poštuje i pozdravlja Mileva Dragojlović, Knez Mihajlova 70. Valjevo. 26808-8

Radojku Gavrilović, trgovcu, Solun. Dragi Radojko! Dobih kartu, u kojoj mi javljaš, da si hvala Bogu zdrav. Toj vijesti sam se mnogo obradovala. Pitaš me za Tihomira. On je zarobljen i dopisujem se sa njim. Zdrav je. Ja sa radnjom ne radim. Javljaj se češće, da ne brinem. Mnogo te pozdravlja tvoja, Jovanka R. Gavrilović, Vidina ulica 16. Beograd. 26839-8

Jovanu Premoviću, Ženeva, Case 3545. Učtivo molim, da se raspitate i da mi javite, dali su živi Jovan Seljački i njegov sin Borivoj 7. puk, II. četa, II. bataljun, III. poziv, iz sela Žarkova, tako isto i za Živka i Svetu Životića, civil, iz sela Žarkova, a i za Dragutina Providjalo, novog regruta iz sela Žarkova. Unaprijed vam blagodarim. S poštovanjem Tanasija Hadži Hristu, krečarski trgovac, Krušedolska 7, Beograd. 26825-8

Gosp. **Jovanu Premoviću**, Ženeva. — Najpokornije molim vas, da me izvijestite za moga sina Radosava Nikolića, redova I. poziva sanitetske kolone dunavske divizije, koji je otišao 1915. iz Požarevca i do danas se nije javio. Umoljavam vas za što brže izvješće preko ovoga lista ili neposredno kartom. Troškove ću vam priznati. Marija Nikolić, Laudanova ulica 75, Beograd. 26837-8

Dušanu Mil. Šljačkom, Švajcarska.— Molim te raspitaj za moga sina Voislava Savića iz Leštana, koji je otišao kao poslednji regrut. Do danas nisam ništa o njemu saznao. Zato ću ti biti blagodaran. Javi i Dragoslavu Jaćimoviću, da i on raspita za moga sina Voislava. Što saznaš javi mome kumu Milošu Jaćimoviću. Mnogo ću ti blagodaran biti i pozdravljam te. Nikola Savić, seljak iz sela Leštana. 26822-8

Gosp. **Stevi Aćimoviću**, Ženeva. — Molim vas najučtivije, da me izvijestite, da li je moj muž Stevan Farkaš, kaplar rezervnog inžinjerskog bataljuna drugog poziva četvrte čete živ i zdrav, jer se ni do danas nije nikako javio, te sam sa mojom djecom u najvećoj brizi. Unaprijed blagodari, Vilhemina Farkaš, Balkanska ulica 30, Beograd. 26872-8

Gosp. **Vlad. A. Marinkoviću**, Hotel „Metropole", Lausanne. Tvoju kartu od 25. decembra primio sam i novac poslao u Milanovac i slaću do daljeg naredjenja. Kako je Sava, Tasa, Mita i Vitko? Ja sam dobro. Pozdravlja te tvoj Tihomir Panić, 7. Carinsko Pristanište, Beograd. 26856-8

Gosp. **Milanu Tanaskoviću**, Zürich. Molim vas lijepo, da izvijestite moje sinove, Iliju i Milutina Stanojlovića u Marselju da smo svi zdravi i da mi odmah novac pošalju, jer ništa ne radim. Unaprijed vam zahvaljuje, Jovica Stanojlović, Krušedolska broj 2, Beograd. 26888-8

G. ANTONIJU MLADENOVIĆU i ČEDI TODOROVIĆU, učitelju. Geneve. Nalazim se u Vel. Ivanči, srez kosmajski, u oskudici bez sredstava za život, pa Vas molim, da mi izradite i pošljete pomoć preko Ilije Djordjevića, trgovca u Mladenovcu. Vas pozdravlja Natalija Kostićeva, učiteljica u Vel. Ivanči. 26835—8

ARSA ILIĆ, Genf. Poštovani gospodine! Lijepo Vas molim, da me odmah izvjestite, da li je moj sin Voja ozdravio. Isto tako i da im javite, da smo nas tri ostale potpuno same, bez ičije pomoći, a u velikoj novčanoj oskudici. Zato, ako smo im još mile, neka nam se preko Vas javе i novaca što više pošalju. Milovana i Voju mnogo pozdravljaju a Vama blagodare. Milanka Milovana Djordjevića. Svetog Save 14, Paraćin. 26799—8

BORA DJURIĆ PARAĆINAC, Genève. Ništa skoro nisam dobila od Voje, zato Vas molim izvjestite ga, da sam sa djecom dobro, i da mi se javi. Vaši su dobro. Koka Voje Nešića, Paraćin. 26799—8

G. Aleksandru Andrejeviću, Ženeva. Vaše dve karte s izvještajem o mome mužu Milosavu i djeveru Čedi Iliću, primila sam. Novac sam jedanput dobila, drugu pošiljku još ne. Molim vas izvjestite ih, da mi novac redovno šalju, jer sam u oskudici. Sliku ćemo poslati. Mnogo pozdrava, Anče ljubi tatu, ujku i čiku, a vas poštuje, Katarina Ilić, Banjska ul. 15. Beograd. — 26794-8

G. KOSTI ALEKSIĆU, Hotel Terminus, Geneve. Molim vas dostavite mome mužu Petru Krstiću, kapetanu 3. čete 1. bataljona 4. pješadijskog puka III. poziva drinske divizije, da mi pošalje što veću sumu novaca, jer sam u oskudici. Poslatih mi 300 kruna primila sam. Anka P. Krstić, Ivanjica. 26860-8

G. SVETISLAVU OSTOJIĆU, Ženeva. Molimo vas, da primite pored naše zahvalnosti, na delikatnoj pažnji i poslatom novcu, i naše iskrene pozdrave. Andra G. Božić sa majkom, Vrnjci. 26857-8

G. Jovanu Premoviću, za Dušana Gligića konjičkog narednika, iz Trstenika. Molim vas javite Dragiši Adjaninu, blagajniku 3. konjičkog puka, I. poziva, slijedeće: Dragiša! Ja i mama smo u Bačini kruševačkoj. Ovo je već treći put kako te tražim preko ovog istog lista. Bog da te čuva, da se zdravo vratiš. Čim ovo pročitaš da mi odgovoriš. Molim te Dragiša, izvjesti me za Nikolu Nedeljkovića, regruta VII. puka, I. čete, I. bataljuna, iz sela Mirijeva i za Dragoljuba Lazukica, IV. četa, podoficirske škole u Skoplju, rodom iz Aleksandrova. Dragiša primi mnogo pozdrava od mame i mene, Živka Adjanin, Bačina, pošta Kruševca. 26793-8

Gdji **Olgi D. Andjelković**, Ženeva. Molim predajte ovo Dobrosavu Dumanoviću, Rue de la Comple u Ženevi, za Milana Markovića, učitelja, Korzika: — Dragi Milane! Mi smo svi zdravo. Milici mi je nemoguće pisati. Dobila sam tvoju kartu od 29. IX. Pošalji mi novac. Tata i Brata su umrli avgusta. Javi za Dragog. Strina je očajna. Jesi li dobio koje moje pismo? Piši češće, mnogo brinem. Voli te tvoja, Vidosava Bekčićeva, Kragujevac. 26853-8

G. DUŠANU ŠIJAČKOM, Ženeva, za Velisava Mihailovića, poslanika. Molim te prijatelju izvjesti me za moju braću: Miloja Djelmaša rezerv. municiona 6. kolona drinske divizije I. poziv; Dragomira Djelmaša, rezerv. municiona kolona dunavske divizije I. poziv; Živorada D. Djelmaša, kadrovca 14. puka i za ove seljake: Božidara Savića, Milorada Jerotića, Svetomira Tanasijevića, kadrovci regrutovani pred polazak srpske vojske; Borisava Jatakovića, vozara 5. puka; Svetislava Jatakovića, vozara drinske divizije i Jovana Jatakovića, bolničara, svi iz I. poziva. Pozdravlja te i blagodari unaprijed tvoj prijatelj Vasilj Djel Djelmaš, selo Gvozdenović, pošta Ub. 26817-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. — Molim vas dostavite mome mužu Miloradu Maksimoviću, pošt., koji se nalazi 3. tel. odj. 2. arm. da mi odmah javi, kako je Milivoje, kao ion. Ja sam u velikoj brizi. Nebrojeno puta pisala sam, odgovor ne dobih. Ako je preko koga slao novac za mene, nisam dobila. — Neka mi pošalje novaca na moju adresu. Vama mnogo blagodari, Nadežda Maksimović, Birčaninova ul. 61. — Valjevo. 26843-8

G. Stevi Košutiću, Industrijalcu. — Kramengasse No. 11. Bern, Suisse. — Molim vas dostavite mome mužu naredniku Stevanu Nikoliću, bolničaru pri štabu 7. puka, 2. poziva slijedeće: Dragi Stevo! Dobila sam tvoju kartu, to je jedini izvještaj o tebi i Tasi za ovo četrnaest mjeseci. Ja sam sa djecom živa i zdrava kod kuće, ali u velikoj oskudici. Molim te pošalji mi, ako možeš, malo novaca, da bih djecu održala. Izvjesti me odmah o sebi, Tasi i Milanu. Tasa nam se nikako ne javlja. U velikoj sam brizi za vama. Vama pozdrav, a g. Košutiću, unaprijed blagodari. Kaja Nikolić, kći Djoke Jovanovića bivšeg kmeta. 26848-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, za Dr. Besarabića, broj kontrolnika 2802. Molim vas gospodine doktore, da izvjestite moga muža Vlastimira Nikolića pukovnika: da sam sa djecom zdrava; kako je on sa zdravljem? Redovno da šalje novac, jer ovdje ne mogu ni od koga dobiti. Najbolje je, da on tamo izda Paraćincu ili Zaječarcu sigurnom čoveku, a meni javi, preko vas oglasom na moju adresu, koliko je izdao, da meni njegova porodica ovdje položi. Pozdravite ga mnogo kao i moga sina Koku. Vama moja blagodarnost i gospodinu Premoviću Draga Vl. Nikolića, fabrika stakla broj 9, Paraćin. 26867-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. — Učtivo vas molim, da javite mom bratu Grigoriju Živanoviću, artiljerijskom majoru u Francuskoj, da nam je otac poginuo 24. oktobra 1915. godine pri eksploziji barutane Obilićevo. Milo mi je, što mi javlja, da je sa zdravljem dobro. I ja sam sa zdravljem dobro, samo me ubija žalost za našim dobrim ocem. Primila sam 165 kruna, koliko mi je poslao preko Commercial Banke. A oko 168 preko Wiener Banke, za koju mi je sumu javljeno, da mi je poslano za račun moga brata. Do danas još nisam primila. Moj brat neka mi redovno mjesečno šalje na ime penzije izvjesnu sumu, da bih mogla živeti. Na trudu velika blagodarnost. S poštovanjem Hristina Ž. Živanovićeva, Šumadijska ul. 21. Beograd. 26850-8

G. DUŠANU JANKOVIĆU, Ženeva. Route de Chene 20. Molim lijepo, da me izvjestite za moga muža Dragomira Živanovića, stolara, zanatliska četa 20. puk I. poziv timočka divizija i za mog brata Stanoja Jevtića iz Senje, narednika 3. čete 1. bataljona 14. puka I. poziva i njegovog brata Milana Jevtića, 3. četa 1. bataljon 20. puk regrut i brata Miku Mijajlovića, vojnika pirotehničke čete. Molim izvjestite na adresu Radovana Aćimovića, Jagodina. Blagodarna Kata Živanović, Paraćin. 26800-8

MILANU ZDRAVKOVIĆU, Ženeva. Čudo mi je, što se ne javljaš tri mjeseca. Mnogo brinem. Novac šalji koliko možeš. Za nas ne brini, svi smo zdravi. Mnogo te pozdravlja Kata sa djecom. Katarina Zdravković, Hadži Mustafina 65. Beograd. 26841-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. — Najučtivije molim, da me izvjestite o mome mužu, da li je živ i zdrav Trajko Miljanović, obveznik 7. puka, 3. poziva, dunavske divizijske oblasti. S poštovanjem, Ružica Milutinović, Bitoljska 44. Bograd. 26851-8

G. Šalomu Rusou, sveštenику, Ženeva, za Dušana R. Dimića, profesora. Tetka Kata mi javlja iz Zaječara samo, da je dosadanji novac primila i da je bolesna. Tražio sam, da me malo opširnije izvjesti, da će ići kod nje, čim dobije od Branka novac. Pozdravlja vas, Boža Mokranjac, Hajduk Veljkov Venac broj 7. Beograd. 26797-8

Milanu Matiću i Radivoju Tomiću, Ženeva. Više od godinu dana nisam čula za moje sinove, Zumbulu i Jusufa Salkića, oboje su pri štabu petog puka, njima. Vječito ću biti blagodarna i trodrinske divizije. Molim za izvještaj o šak učinjen nadoknadiću. S poštovanjem njihova brižna mati, Zubejda Salkić, Valjevo, Knez Mihajlova ul. 72. 26809-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, za Olgu Andjelković, Ženeva. Molim vas izvjestite moga sina Georga Jorgovića, majora: Dragi Djoko! Tvoju kartu od 10/23 XI. primila sam. Radujem se što ste ti i Milutin zdravi. i što u školi napreduje Primila sam do sada svega dve pošiljke oko 435 kruna. O tvome i Milutinovom zdravlju izvještavaj me češće, da ne bih brinula. Ljubi vas vaša mama, Danica Jergovićka, Prote Mateje ul. 25, Beograd. 26878-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Zürich. Molim, da dostavite ovaj oglas Risti K. Lazareviću, pješ. poručniku XII. puka, 3. poziva, I. čete, 1. bataljuna: Dragi Risto! Novac sam dobila, hvala. Šalji i u buduće. — Možeš misliti, koliko si mi radosti učinio. Zašto mi se češće ne javiš? Ti znaš, da ja brinem. Stalno misli na tebe ljubi te i voli tvoja Lepa Lazarević, — Strahinića bana ul. 64. Beograd. — 26876-8

G. Jovanu Premoviću, Ženeva. — Učtivo molim, da odmah izvjestite Svetozara Radoičića, pukovnika, dunavske divizije, u Nici, da se Katica nalazi u nevolji, i moli da odmah pošalje novac, adresa: K. Verešić, Staro Crkvena ul. 2 Beograd. 26874-8

Milovanu Ristiću. Molim vas lijepo, dostavite Iki ovaj oglas. Veliku blagodarnost i pozdrav primite od A. J. Petkovićke: Dragi moj Iko! U novoj godini želimo ti svaku sreću i dobro i da nam se skoro vratiš zdravo i dobro. — Posljednjih nedjelja ne dobih ništa od tebe. Javi nam se češće, da ne brinemo. Ja sam zdrava, kao i svi tvoji. Javi Milošu i Miloradu, da su čikini svi dobro u Nišu. Miloš neka ne šalje Zori više novaca, ne treba joj, on neka daje sada Miodragu i Aci. Meni nemoj više slati novaca preko banke, pošalji Mari i Radi. Ja ti često pišem. Ne znam, da li ti dobijaš. Javi se molim te kad god možeš, za mene ne brini, čuvaj mnogo sebe. Puno toplih pozdrava od Mike, Mare i tvoje, Andjelije Petković, Lomina ul. 49. Beograd. 26873—8

Gdjici **Veri Bobić**, stud. med. Zürich. Mila Vera! Hvala ti na izvještaju o Milu i Žarku. Zašto nam nikako ne šalju novaca? I da nisam tražila, trebali bi i sami da pomisle od čega ćemo mi ovdje živeti. Molim te javi Milu, da se izvjesti za njegove kumove Petronija, Svetozara i Miloja Jeremića, iz Velike Moštanice. Pozdravi Mila i Žarka, ujka Miku i Svetu. Tebe mnogo voli tvoja, Milica Krstić, Gundulićeva ul. 3. Beograd. 26870-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas najpokornije, da poradite da dobijem pomoć akonto plate, koju je moj muž imao u upravi monopola 120 din. mjesečno, a koji je sada zarobljen. Isto poradite i za Bojanu Ristić, kojoj je muž otišao sa vojskom. Ponizna, Draga Pavlović, Kosmajska 9. Beograd. 26844-8

MITI RADOVANOVIĆU i JOVI KOSOVLJANINU, Ženeva. Draga Ljubimka! Prije nekoliko dana dobili smo tvoj oglas u kome javljaš, da si sa ockanom, Borom, Mikom i tetka Vulkom zdrava. To me je obradovalo, jer duže vremena nisam imala od vas ništa. Čudi me, da ne možete da nađjete puta i načina, da mi pišete vi lično, dok drugi svet i slike šalje. Bar ockan može preko neke bečke kuće, da mi se javi. Borina noga zadaje mi brige. Javi mi odmah kako je. Ja sam sa Darom dobro. blagodari unaprijed tvoj prijatelj Vasilj im pet stotina kruna. Svi naši su zdravi. Vas sve mnogo pozdravlja i voli vaša mama, Danica Belotrepić, Kruševac. 26805-8

MILANU MATIĆU, Ženeva. Molim vas gospodine Matiću, da me izvjestite, da li su živi i zdravi moj brat Petronije Jokić i rodjaci Petronije Djurdjević, Milić Matić, Tihomir Srećković, Sreten Kostić, Pavle Vujić, Petronije Mojić, Velislav Pavlović, Dušan Kostić i Tiosav Malić, obveznici 4. čete I. bataljona V. puka I. poziva drinske divizije. Dalje za Nedeljka Mitrovića, Dragu Dobrosavljevića iste jedinice II. poziva, koji se do danas nikako nisu javili. U isto vrijeme izvjestite i njih, da smo svi kod kuće zdravo i da očekujemo, da nam se i oni jave. Blagodarim unaprijed Ilija M. Jokić, trgovac, Valjevo. 26795-8

DRAGISI MATEJIĆU, Krf. Primila sam četiri karte od tebe. Radujemo se svi, što si zdrav. Novac, koji mi javlja [illegible] gospodin Sjenicki, da si poslao sa Krfa, još nisam primila, kad primim, javiću. Djoka Marjanović već više od godine ne dolazi, niti mi pomaže, čudi me, da ti ne znaš to, kad sam ti toliko puta o tome pisala. Božić smo proveli kako su prilike dozvolile. Majka se javlja, nisu ni jedno najbolje sa zdravljem, a nemoguće im je doći kod nas. Rosa je zdrava u Smederevu. Djeca su se mnogo zaželela tate i svi jedva čekamo, kad ćemo se vidjeti. Ljubi te i mislima je uvek kod tebe, tvoja Aleksandra. Djoka Peskarević te moli, da mu javiš, od čega je Jova bio slab i kako mu je sada. Draga te moli da javiš Jovi da su svi zdravi, slavu su proslavili po njegovoj volji. Čestitaju mu imendan. Jeli Milan nek šalje novac. Svi ga pozdravljaju i neka im se javi. Aleksandra Matejić, Miletina 63, Beograd. 26880-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Poštovani g. Premoviću! Molim vas budite dobri te izvjestite slijedeće moga muža Djordja M. Ristića, upravnika radionice srpskog brodarskog društva. Dragi i mili moj Djoko! Tvoju prvu kartu dobismo prvi dan Božića, koja nas neizmjerno obradova. Ja sam sa djecom i majkama zdrava. Ja ti često pišem i dječije sam ti slike poslala. Novac mi šalji koliko ti je moguće, jer ovdje ne mogu od nikog dobiti na zajam. Javljaj mi se preko g. Premovića, a i kartama. Primi mnogo pozdrava i poljubaca od mene i djece. Milica Dj. Ristić, Beograd, Bitoljska 60. 26803-8

G. STANISLAVU JANKOVIĆU, poštanskom činovniku, Ženeva. Molim, da mi odgovorite dali je ko tražio, da ispošljete novac za Nikolu Petrovića, sudija kasacije u penziji, da li ste poslali i na koga. Javljam radi znanja, da za njega samo ima pravo da traži i naplati njegov staralac g. Dragutin Pečić, advokat. Ja do danas nisam primila ništa, a tako isto i staralac. Ljubica Avramović, Makenzijeva 29, Beograd. 26882-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Case 3545 M. B. Molim vas izvjestite me za moga verenika Svetislava Jevtića, trgovačkog pomoćnika, koji je bio poslednje vreme u radnji Koste Nikolića i Jovanovića. Ni do danas nemam nikakvo izvješće o njemu. Za to vas molim, da me i to skorije o njemu izvjestite. Ostajem vam blagodarna, Ančica Kričković, Botanička 18, Beograd. 26881-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Učtivo molim dostavite ovo Iliji Miloševiću, kapetanu. Dragi oco i Mile! Vaše karte redovno dobijamo. Sa majkom sam zdravo. Seja sa djecom takodjer. Javite Miloradu Nešiću iz Kragujevca, da su zdravi, i Miliji Bratkoviću iz Badnjevca, Dušana Djurića. Pozdravi Peru, Paju, Miloša i Jovu, a tebi ruku ljubi ćerka Simka i Siba. Pozdrav Mileva Nešić, Kragujevac. 26879-8

MILANU ZDRAVKOVIĆU, Krf. Dragi Milane! Mi smo zdravi, koje i tebi želimo. Novac smo dobili. Dobila sam tvoju kartu, ali ti ne mogu odgovoriti, jer ne znam adresu. Svi smo u Beogradu i Vidan i Jaša i ujkini, a on je u Francuskoj. Javi mi se preko novina šta je sa Acom. Boja dolazi i zdrava je. Primi pozdrav od sviju, a najviše od tvoje majke i Kose. Javljaj nam se češće. Milka Zdravković, Jovanova 52, Beograd. 26804-8

MILORADU A. PETROVIĆU, Ženeva Dragi Mile! Molim te izvjesti Laca, da sam novac oba puta primila. Da stanujem u istoj kući. Javi braca Boži, da je ujna zdrava i da je sad ovdje kod prija Mijatovićke. Čestitam vam slavu sv. Jovana sa najlepšim željama. Tvoju kartu dobila i mnogo ti blagodarim na dobroti. Teču, Svetu, Danu i tebe pozdravlja snaja Mica Talovićka, Kragujevac. 26861-8

G-dji RUŽI POPOVIĆ, Geneve. Blagodareći vam unaprijed na ljubaznosti, molim dostavite slijedeće gospodji Milki Jovanović: Stara majka i Olga zdrave u Beogradu u njenoj kući. Novac samo jedan put primila 200 kruna preko Wiener Bank Verein-a. Hvala na izvješću o Vladimiru i Iliji. Mi smo zdrave, sve vas mnogo pozdravljamo. Ljubi te i voli tvoja Soika Garašanin, K. Mihajlova 27, Beograd. 26836

G. Jovanu Premoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas pokorno, da me izvjestite o mojim sinovima Danilu Tomiću, 4. četa, 4. bataljun, šumadijske divizije, prekobrojni puk komora, i za Dragoljuba Tomića, 11. puk, 4. četa, šumadijske mesarske čete. O njima ne znam ništa od kada su sa vojskom otišli. Izvjestite preko Olge Marković, Kralja Aleksandra 31. Učtiva, Milunka Konstantinović. 26813-8

G. DUŠANU MIL. ŠIJAČKOM, Ženeva. Molim dostavite Milanu i Miodragu Pavičiću, vozovodji i stud. tehnike. Mili moji! Srećna vam slava! Bog i sveti Jovan nek mi vas čuvaju na dalekom putu. Željna vas — željna vašeg glasa u velikoj brizi molim Boga i svetog Jovana, da me pomogne u mojoj molitvi, da mi se češće javljate. Mnogo vas pozdravlja i ljubi vaša Anka Pavičić, Topčiderska 13. 26810-8

PETRU BOGAVCU, Hotel Terminus, Ženeva. Poštovani gospodine Bogavac! Molim vas najpokornije dostavite mome mužu Milanu Nešoviću, dopunska baterija, da sam brižna mnogo jer do danas nisam od njega ni slova dobila. Ne znam, da li je živ i molim, da mi se javi. Takodje da se javi Aleksandar Zdravković VI puk II poziv drinske divizije njegovi su brižni, ne i poštujem Mica Nešović, trgovac, Kraljevo. 26865-8

G. MILOVANU RISTIĆU, za g. Djordja Dimića. Molimo vas ujka Milovane, da ovo dostavite tati i primite od nas srdačnu zahvalnost. Mili naš tata! Tvoje novčane pošiljke redovno dolaze, naročito nas je obradovala tvoja pažnja o Božiću. Mnogo ti hvala, što nas se uvijek sjećaš. Za nas nemoj ništa brinuti. Kako je naš Bane, čika Tola i Ljubiša? Javite nam se svi preko Živke i tetka Cauke, Dositijeva 26. Vi odmah pišite, to će nam biti najveća radost. Mama i Mikica su dobro, samo mnogo brinu za vas. Pera sluša mamu i uči. Iznenadićeš se. Šalju ti mnogo iskrenih želja o rodjen-danu, da nam se što skorije vratiš i ljube ruku tvoji Pera i Cana Dimića, Paraćin, ulica VII. br. 23. 26831-8

G. Miki P. Andrejeviću, Ženeva. Molim vas gospodin Andrejeviću, dostavite ovaj oglas mome bratu Dragutinu Dimitrijeviću, poručniku šumadijske divizije 11. puka, I. poziva: Poslatih 300 kruna, koje ustvari, da si nam ti poslao, dobila sam, od tog novca poslala sam i ocu, na koje ti mnogo blagodarimo i molimo te, da nas se i u buduće sjetiš. Dragi, molim te, da me izvjestiš, šta je sa braca Milutinom i Slobodanom. Mita je otsutan, zdrav je. — Mnogo tebe pozdravlja a gosp. Andrejeviću zahvaljuje na dobroti. Milica Stefanović, (Grebenarović), Rathausstrasse 51. Jagodina. 26789-8

Obradu Nikodijeviću i Milutinu Karamatiću, Bd. Karl Vogt 73. Ženeva. Molim vas pošaljite ovaj oglas mom mužu Raji: Dragi Rajo! Zdravo sam, što i tebi od sveg srca želim. Tvoju jednu kartu dobih. Sretna sam i suviše bila, kad od tebe poslije 13 mjeseci primih kartu. Ja sam ti nebrojeno karti pisala preko gosp. Obrada. Bez sumnje, da si ih dobio. Poslah ti dve karte sa slikom preko radnje g. Ćukovića. Javljaj se češće, jer sam u velikoj brizi za tobom. Pošalji mi tvoju fotografiju. Neka se jave moji mili bratići, Dragoljub i Vladimir. Javi i za Dragomira i za tvoju braću. U Koraćici i Stojniku svi zdravi. Milutin u Somboru, Žika u Boldogasonju, Budiša u Hausgrünu. Dragomirovi svi zdravi. Kum Ljuba kod kuće, a Janićije u Austriji. Pozdrav svima našima, a tebi, moj mili Rajo, najviše. Unaprijed blagodari na učinjenoj dobroti i pozdravlja, Milenija Raje Lazarevića, Glavna ul. 119. Mladenovac. 26781-8

Gospodinu Mihailu Tadiću, Ženeva. — Prema vašoj dopisnoj karti od 4. oktobra ove god. poslatih 500 fr. nisam još primio. Molim vas vidite, gdje je taj novac i tražite, da mi se odmah preda, a pošljite mi po mogućstvu veću sumu. Pozdravite Vidoja, da smo svi zdravi. Nek se češće javlja i Beliću da na vrijeme šalje novac. Saopštite mojoj ćerki Mili Lazarevićki u Nici da smo jednu dečiju sliku primili, da smo svi zdravi, da Ilija nije u Srbiji i da odmah javi kad nam je novac poslat — kolika suma? Pozdrav. Vučko K. Gjorgjević, Vrnjačka Banja. A. 1897-8

Gospodin DRAGIĆ SOLDATOVIĆ, Ženeva. Poslati izvještaj za moga oca, Avrama Almuzlinovića, trgovca iz Šapca, preko g. Čelovića iz Brčkog, primili smo, te vam na usluzi najljepše blagodarimo. Ujedno vas umoljavamo da biste dobrotu imali, te mog oca obavijestili, da se za nas ništa ne brine, budući da smo svi dobro i zdravi. Ujedno da sam njegovo pismo 12. decembra primio, svoju fotografiju poslao a molimo, da nam po mogućnosti tačnu adresu javi kao i fotografiju pošalje. Nadam se, da ćete mi tu uslugu učiniti, te vam se najiskrenije zahvaljuje M. Almuzlino, Sarajevo, Šljivina 3. A. 1893-8

JOVANU R. JOVIČIĆU, Ženeva. Molim vas najučtivije, da ovaj oglas dostavite mome mužu Srećku Kondiću bravaru iz Užica. Dragi Srećko. Ja sam sa djecom hvala Bogu zdravo i dobro koje i tebi od dobrog Boga želimo. Novac 220 kr. koji si ti pozajmio od g. Živka Milošević, kapetana ja sam ovdje dala njegovoj ženi. Zato ako ti i u buduće bude trebao novac uzmi a ja ću ovdje gospodji Leposavi davati. Ocu ljube ruku Budimir, Mihailo, Svetozar, Dragoljub, Velibor, Jova i mala Milena. Dragog i tebe toplo pozdravlja tvoja Ruža. Unaprijed blagodarna Ruža Sr. Kondić, Užice. A. 1898-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim vas lijepo dostavite Nikoli Todoroviću, koji se javljao iz Taranto (Italija) slijedeće: Dragi Nikola! Svi smo zdravi, ne brini. Djeca su velika i željni smo tebe. Donji oglas dobila sam od oca tvoga koji šaljem. Snajki šaljemo koliko možemo; staraj se da joj i najmanju sumu šalješ. Dušane, šalji neizostavno para za tvoje. Adresa: Strezova 40. Tošo, koliko je para ostalo kod Kineta? Ovo je važno. Recite Lari i Milanu Filipovom, da su njihovi svi zdravi. Duško je kod kuće. Javljajte se često svi. Vaš otac Mića Todorović. Ja i djeca uvjek te volimo. Gospodinu Premoviću blagodari na usluzi Danica Nik. Todorovića, Kraljevo. 26721-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Izvještaj kartom iz Ženeve o Sotiru Sotiroviću primih. Hvala. Molim, javite mu neka Steva i Mata šalju novac redovno. Zdravi smo, pozdravljamo ga mnogo, neka se češće javlja. Zahvaljuje na svemu Mica Fridrih, Kosovska 27., Beograd. 26823-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus Ženeva. Molim, da poradite, da dobijem invalidu za moga muža Stevana Stevanovića iz Ripnja, koji je poginuo 1914. Broj rešenja 1520. Ja sam ostala sa osmoro djece bez ikakve pomoći i nalazim se u oskudici. Ostaje blagodarna Draga Stevanović, Ripanj, srez gročanski okrug beogradski. 26811-8

STEVI NIKOLIĆU, činovniku, Ženeva, Rue Pierre Fatio 25-I. Dragi moj Stevo! Dobila sam i četvrtu uputnicu preko Milanovca, podaj Rajku sto dinara, šalje mu Dara od Vodenice i Ljubiši pedeset dinara, toliko će meni Dara dati, i Milanu Dimitrijeviću — Cakinom pedeset dinara, Spasenija će meni dati. Caka Milana izvještava, da su svi zdravo, Duško najviše sluša, preko Milana podaj Miloradu Jovičiću trideset dinara, i njegovi su svi zdravo, pozdrav Zora Nikolić, Beršići Gornji Milanovac A. 1869-8

Gospodinu RADOMIRU MANOJLOVIĆU, Francuska. Dragi Radomire! Ja sam zdrava tebi takodje želim zdravlje, novac poslati primila sam, hvala na iznenadjenju. Do danas ne dobih ni jedne karte od tebe, to me čudi. Zašto se ne javljaš? Ako ti je u mogućnosti, javi se odmah po prijemu ovoga oglasa. Molim te raspitaj se za Milenka, ako ti je moguće, jer do danas još ništa o njemu nismo čuli. Pozdravljaju te mnogo tvoji Tina i Ruža Trajković, Kralja Aleksandra 56, Beograd. 26757-8

G. STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Molim vas lijepo, izvolite dostaviti Radomiru Radovanoviću naredniku epkarske čete šumadijske divizije i Velimiru Radovanoviću, redovu 2. čete 3. bataljona 10. puka III. poziva slijedeće: Ja sam kod kuće zdravo sa ženom i djecom. Stana je sa djecom zdravo. Jelka i njena djeca zdravo a tako isto i sve tri sestre. Kosta, Tanasije i Miloš kod kuće su. Javljajte se češće. Za ukućane ništa ne brinite. Pozdravlja vas Milorad Radovanović, kafedžija, Gornji Milanovac. A. 1870-8

Gospodinu Dušanu Mil. Šljačkom, St. Gallen, Schweiz. Učtivo molim dostavite Dimitriju Dimitrijeviću, poručniku 1. puka, 2. poziva, mitraljeskog odjeljenja, Solun, slijedeće: Dragi brate Dišo, sad saznadoh, da si živ i zdrav, kad od vas primih poslat novac, na koji vam bratski zahvaljujem. Mi smo u Beogradu živi i zdravi, to isto i vami želimo. U kući je sve ispravno, samo ne znamo za Tošinu djecu i snaju Zoku. Primite sestrinski pozdrav od Ljubice i Djoke Nešića, Kralj Aleksandra ul. 18., Beograd. 26886-8

MILUTINU UROŠEVIĆU, Ženeva. — Molio te Ranko Karić iz Osredaka, da ga izvjestiš, dal su u životu njegovi sinovi: Živan Karić, vojnik I. poziva brdske munic. kolone i Milan Karić, neborac pri 12. puku okružne komande, koji se do sada nikako nisu javljali. Javi mi tom prilikom i za moje sinove Tihomira i Dragoljuba. Pozdravlja te tvoj ujak. Novica Minić iz Aleksandrovca, Župa. 26714-8

Andri Cvetkoviću, Marku Djordjeviću i Miki Andjelkoviću, Ženeva, Bd. du Pont d'Arve 8. U Jagodini i Rekovcu svi dobro i zdravo, ne brinite ništa. Momčilo se nalazi u Austriji, moli, da mu šaljete pakete poštom. Mika zna njegovu adresu. Mnogo pozdrava, Momčilo Marković iz Jagodine. 26834-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, za Dr. Svetomira Ristića, Ženeva, Rue de l'ecolle 8. Dragi brate Svetomire! Molim te javi mi za Boru kako je sa zdravljem. Odavna nemam izvještaja za njega, pa sam u brizi. Javi njemu, da mi piše i neka se javi preko „Beogradskih Novina". Ja sam sa Tošom zdrava. Primi mnogo pozdrava od tvoje sestre Branke B. Stojković, Ćuprija. 26802-8

Bogoljubu Stojanoviću, krojaču, Ženeva. Molim, da me izvjestite, da li je živ i zdrav moj brat Dimitrije Maksimović iz Palanke, narednik, pionerski polubataljun, dunavske divizije, 2. čete, 2. poziva, Milan Maksimović, podnarednik pekarske čete, dunavske divizije, 1. poziva, kao i moj kum Ljubomir Stanković, poručnik 2. konjičke baterije i Jovan Protić, narednik iste baterije i moj drug Petar Tomić iz Negotina, kaplar 2. konjičke baterije. Moji su ovdje svi zdravi i pozdravljamo ih. Očekujem od vas za ove izvješće i unaprijed vam blagodarim i pozdravljam vas, Žika Maksimović, Palanka. 26708-8

Gospodinu Dragoljubu Milovanoviću, Ženeva. Molim vas prijatelju Dragoljube, da javite vašem sestriću Dragčetu, da me izvjesti za moje sinove Milovana i Arandjela, kako su i zašto se ne jave, jer smo u velikoj brizi. Ja sam čula, da Dragče javlja u Palanku, pa stoga vas lijepo molim, ako se oni lično ne mogu javiti, neka mene Dragče izvjesti. Valjda bih mogla preko njega doći u vezu sa njima. Za nas neka ne brinu, svi smo zdravi i pozdravljamo ih mnogo. U nadi, da ćete mi molbu ispuniti, ostajem vam vječito zahvalna prija Milica Ž. Milojevića, Pop Lukina 24., Beograd. 26756-8

G. MIKI MARINKOVIĆU, Ženeva. Za Milorada Petrovića, člana Narodnog Pozorišta. Mama sa Cicom došla u Beograd, prispela je zdravo, ali bez ikakvih sredstava za život. Zato vas molim odmah vi i bata, da pošaljete brzu pomoć, a i u buduće da šaljete redovno, da bi imale od čega živeti. Mama se mnogo brine i moli vas, da se sa batom odmah javite. Svi vas mnogo volemo, a Lalica jedva čeka, da vidi svoga dedu i ujkicu. Sve šaljite na moju adresu: Maja Ž. Lazarevića, Dositijeva 16, Beograd. 26704-8

G. ŽIKI O. DACIĆU, upravniku državne štamparije, Ženeva. Učtivo vas molim, da izvjestite moga muža Petra Tomića, tipografa državne štamparije, a sada obveznika 7. puka I. poziva 1. čete 2. bataljona dunavske divizije, da se ja nalazim sa djetetom živa i zdrava kod oca. Po mogućstvu neka mi pošalje novac, jer se nalazim u oskudici. Unaprijed blagodari žena Draga P. Tomić, selo Šuci, Gor. Milanovac. 26801-8

MILIJA JOVIČIĆ, Gor. Dobrinja. — G. MISI TRIFUNOVIĆU, narodnom poslaniku. Porodice dole imenovanih obaveznika vas umoljavaju, da dostavite slijedeće i pošaljete izvješće traženih:

Zariju Ćurčića iz Madjera 2. poljska bolnica šumadijske divizije II. poziva traži i izvještava otac Nestor, da se javi, on je zdravo sa svima.

Velimira Tanaskovića iz Madjera 7. baterija 3. brdskog divizona traži i izvještava otac Ranko, on je zdravo sa svima. Pita ga za Stamenka.

Antonija Varnicu iz Dražinovića 4. puka II. poziva traži i izvještava brat Petar, da se javi, moli svakoga, ko bi šta znao da mu javi. On je zdravo sa svima.

Milenka Matovića iz Ježevice vozara opsadne baterije gradske traži i izvještava otac Periša, on je zdravo sa svima i Matom.

Teofila Djokovića iz Ježevice bolničara, štaba 4. puka II. poziva traži i izvještava žena Jelka, ona je zdravo sa Miletom i ostalima.

Živka Pantovića iz Ježevice 4. puk II. poziv traži i izvještava žena Milenija, ona je zdravo sa Ankom i ostalima.

Petra Matovića iz Ježevice topov. kolona opsadnog puka, traži i izvještava žena Persa, ona je zdravo sa Aleksom i ostalima.

Čedomira Djokovića iz Ježevice ce, 4. puk II. poziv, traži žena Grozda

Milorada Despotovića iz Ježevica regruta 1896. traži i izvještava otac Nedeljko, on je zdravo sa svima.

Dragoljuba Despotovića — Ježevica, muzikanta 15. puka I. poziva, traži i izvještava otac Nedeljko, on je zdravo sa svojima.

Čedomira Delića — Ježevica, 17. puk I. poziv traži i izvještava otac Ilija, on je zdravo sa svima.

Iliju Tešovića — Dražinovići, 3. prekobrojni puk I. poziv, traži i izvještava otac Vlaislav, on je zdravo sa ostalim.

Marka Markovića — Dražinovići, 4. puk II. poziv, traži i izvještava sinovac Dragić, on je zdravo sa svima.

Krstu Varnicu, Dražinovići, 4. puk II. poziv, traži i izvještava brat Jovan, on je zdrav sa svojima.

Svetislava i Djordja Petrovića — Ježevica, izvještava otac Josip, on je zdravo sa svojima.

Adama Jevtovića — Medjer, 17. puk I. poziv, traži i izvještava otac Jovica, on je zdravo sa svima.

Milenka Millvojevića — Ježevica, 1. diviz. II. polj. baterije, traži i izvještava otac Vidosav, on je zdravo sa svima.

Miloša Djurića — Dražinovići, 17. puk I. poziv, traži i izvještava sna Kovina, ona je zdravo sa svima.

Gligorija Delića — Ježevica, 4. puk II. poziv, traži i izvještava žena Gina, ona je zdravo sa svojima.

Dragića Jovičića — Ježevica, bol. III. poziv, moli Stojka Ćurčić, da javi za Gaja.

Milenka Miletića — Ježevica, 7. haubič. baterija, traži i izvještava sin Dobrosav, on je zdravo sa majkom i ostalima.

Jovana Matovića — Ježevica, vozar 1. opsad. baterije, traži i izvještava brat Milomir, on je zdravo sa svojima.

Aksentija Aksentijevića — Ježevica, vozara 1. opsad. baterije, traži i izvještava sin Ratomir, on je zdravo sa svima. Javi šta je sa Aleksandrom.

Vojimira Mihallovića — Ježevica, 17. puk I. poziv, traži i izvještava žena Grozda, ona je zdravo sa svima.

Djordja Djakovića — Madjer, 4. odel. rezer. munic. kolone, traži i izvještava sna Ruža, ona je zdrava sa svima. Pira je li živ Mladen.

Tihomira Ristivojevića — Ježevice, konjanik štaba drinske divizije I. poziva, izvještava žena Kosa, da je zdravo sa djecom kao i oni u Požezi. Šta je sa Kojom? Javljaj se često. Izvjestiti Draga Djukića, da su svi njegovi živi.

Krstu Arsića — Ježevice, depo drinske divizije I. poz., traži i izvještava brat Svetomir, on je zdravo sa svojima.

Velisava Mihailovića — Madjer, regruta 1896., traži i izvještava brat Milutin, on je zdravo sa svima.

Kostu Mihailovića — Madjer, Depo drinske divizije II. poziva, traži i izvještava brat Milutin, on je zdravo sa svojima.

Jovana Neškovića — Dražinovići, 17. puk I. poziv, traži i izvještava otac Vlajko, on je zdravo sa svima.

Novaka Milovanovića — Madjer, 4. puk III. poziv, traži i izvještava žena Stanija, ona je zdravo sa svima.

Gligorija Petrovića — Madjer, 17. puk I. poziv, traži i izvještava majka Anoka, ona je zdravo sa svima.

Milana Arsića — Ježevica, 4 puk aktivni, traži i izvještava sna Djeva, ona je zdravo sa svima.

Milana Djokovića — Madjer, 4. puk I. poziv, traži i izvještava sinovica Draginja, da je zdravo sa svima.

Perka Markovića — Ježevica, 5. puk II. poziv, traži i izvještava majka Tijosava, ona je zdravo sa svima.

Mitra i Miletu Miletića — Ježevica, izvještava brat Milje, da je zdravo sa svima. Dobio 3 karte. Neka se opet jave.

Borisava i Teodora Jelića — Ježevica, izvještava brat Petar, dobili više izvješća, opet da se jave, svi su zdravo. Pita za Velimira?

Rada Kandića, Ježevica, regruta 1896., traži i izvještava žena Tijosava, ona je zdravo sa svima.

Velimira i Andriju Djukića, Ježevica IV puk III i II poziv, izvještava otac Sava da je sa svima zdravo. Pita je li živ Ljuba?

Draga Djukića, Ježevica mitraljesko odeljenje II konjički puk izvještava maća Visnja, da je zdravo sa svima.

Miloša Tanaskovića, Madjer, grad. puka skoplj. odreda traži i izvještava majka Živana, ona je zdravo sa svojima.

Miljka Tanaskovića, Madjer, XVII puka I poziva traži i izvještava majka Živana, da je zdravo sa svojima.

Iliju Gavrilovića, Mušići, XVII puka I poziva traži i izvještava majka Todosija, pita, šta je sa Tijosavom i Teodorom. Ona je zdrava sa svima.

Jeremiju Radovanovića, Mušići, XVII puka I poziva traži i izvještava žena Milja, pita šta je sa Velisavom. Ona je zdravo sa svima.

Radomira Majstorovića, Papratište, XII puka II poziva izvještava žena Stoja da je zdravo sa svima, kao Zdravkovi, Aleksandrovi i Radovi. Kuću gledam, ništa ne brini. A. 1872-8

RANKO MATIĆ iz Požarevca, dostavlja Boži Markoviću, int. protokolisti. Gospa Mara i baba sa djecom su u Požarevcu zdravi, novac pošalji preko gospodina Ribarca, Beograd. Izvjesti me za moga brata Iku i za Ljubu Matića, pošalji im troška, a ja ću dati gospa Mari, koliko joj ude trebalo.

BOGOLJUBU LAZAREVIĆU, porezniku. Tetka Soja primila 110 leva, zdrava je sa djecom. Novac šaljite preko gospodina Ribarca, Beograd. Izvjestite nas o Iki, da li je živ, jer ništa neznamo. Baba Mileva obolela. Draga i Lepša su ovdje, za Ljubicu i Lenku ne znamo.

LJUBOMIRU MATIĆU, narednику 2. čete 3. bataljona 8. puka II. poziva. Zdravi smo svi, Milenije kući i svi ostali. Djeca su zdrava, ne brini. Brat Svetozar nam umro. Izvjesti Danila. Čeda je kod kuće i svi su mu zdravi. A. 1871-8

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster. Učtivo molim Bureau, da dostavite slijedeće: rezervnom potporučniku Rajku Nikoliću, 11. puk II. poziv. Dragi Rajko izvješće o tebi, da si živ, primio sam i svima nam je milo kad smo čuli, da si zdravo. Mi smo svi zdravo, tvoj Radivoje je došao kući, zdravo je, ne brini. Pozdravi Ljubomira, neka se i on lično javi. Lazar Milovanović, Stari Adžibegovac. A. 1871-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Molim vas budite tako dobri te se izvjestite za moga sina Vladimira Palića, poslastičara, koji je bio kuvar u oficirskoj menaži, komorski depo u Nišu. Od odstupanja još mi se nije javio. Unaprijed vam ostajem vječito blagodarna, neutješna mati Emilija Palić. Javite na ovu adresu: Anka Stefanović, Takovska ul. 48, Beograd. 26840-8

Gospodinu JOVANU PREMOVIĆU Ženeva. Odgovor na oglas 3339. Molim dostavite mome mužu Dr. Besarabiću slijedeće: Miši Lazo, tvoje sam oglase pročitala. Novac sam dobila: septembra, novembra i decembra, svega tri puta. Izgleda da jednu pošiljku novaca nisam dobila? Majka je dobila 300 kr. Da li si dobio djetinju sliku? Ispuni molbu g-dje Nikolić. Mnogo sve pozdravljamo majka i tvoji Vojin i Zorka Dr. L. Besarabića, Zorina 24, Beograd. 26866-8

Nikola Saračević, Gor. Milanovac. Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim saznajte i javite za slijedeća lica, koja se nikako nisu javila:

Srez kačerski — Lalinci:

Milunika Milošević traži Dragomira Miloševića, 10. puk, 2.

Milan Milošević traži Dragutina Miloševića, 5. prekobrojni.

Stojka Petrovića traži Radivoja Petrovića, 10. puk, 2.

Milivoje Vesić traži Mihaila Vesića, 10. puk, 2.

Andjelija Djurović traži Vilotija Djurovića, bolničara, šumadijska 1.

Boljkovci:

Milica Ilića traži Simu Ilića, 10. puk, 3.

Vasilije Laudanović traži Branislava Laudanovića, podoficirska škola.

Krstina Laudanovića traži Randjela Laudanovića, regruta 97. godine.

Donji Banjani:

Dimitrije Sandić traži Milenka Sandića, šumadijska konjica 1.

Štavica:

Adam Ranković traži Avrama Rankovića, 10. puk, II. poziv i Jovišu Rankovića, artiljerijska municijska kolona, šumadijska 2.

Radosav Sajić traži Velimira Sajića, 10. puk, 1.

Jerotije Pavlović, predsjednik opštine gukoške traži Milana Reljića, regruta 97. godine i Avrama i Jovišu Rankovića, 10. puk 2.

Vojkovci:

Andrija Mijailović traži sina Dragoljuba Sretenovića, 5. prekobrojni.

Kojana Vesić traži muža Gliša Vesića, 10. puk, 3. i sina Boška Vesića, 18. puka, 1.

Milenko Vesić traži sinovce Živojina Vesića, 10. puk 1. i Dragoljuba Vesića, regruta 97. godine i Danila Raikovića, 10. puk, 1.

Mihailo Petrović iz Travnika, srez bićski traži sina Miloja Petrovića, regruta 97. godine.

Srez takovski — Šarani:

Rosa Baralića traži sina Milana Baralića, regruta 96. godine.

Stana Jelića traži sina Stanimira Jelića, 1. brdskog artiljerijskog puka.

Radovan Radevanović, predsjednik opštine cvetanovačke, okrug valjevski traži brata Radomira Radovinovića, 3. konjički puk, 1. poz.

Petar Kozoder iz Teočina traži sina Živojina Kozodera, 10. puk, 1.

Vidosava Komadinića iz Sokolića traži sina Božidara Komadinića-Nikolića, regruta 96. god.

Mileva Lučića iz Ljevaje traži brata Sretena Sredojevića, artiljerijskog potporučnika i prijatelje Svetolika Jovanovića, žandara u Beogradu i Svetolika Jovanovića, žandara i Dragišu Jovanovića, regruta 96. godine.

Tomka Ivkovića iz Rudnika traži sina Dobrivoja Ivkovića, 5. prekobrojni.

Matijević iz Ljevaje traži muža Mikaila Matijevića posilni u štabu šumadijske 2. i devera Vuicu Matijevića, žandarma u Novom Pazaru.

Ilija Milićević, srez kačerski traži brata Nikolu Milićevića, 10. puk, 2.

Dragoljub Tanasković iz Sinoševića traži brata Dragolja Atanackovića, potporučnika artiljerijskog i Dragišu Tanaskovića, 2. prekobrojni i Milorada Krstovića, 10. puk, 1. 26621-8

LJUBOMIRU MILUTINOVIĆU, Zähringerstrasse 45-III. Zürich. Poštovani gospodine Ljubo! Vašu kartu od 12-XII. sam primila i dva oglasa u novinama. Veliko vam hvala na zauzimanju. Ovaj oglas pošljite Aćimu i čim dobijete odgovor, javite mi. Dragi Aćime! Danas sam dobila izvješća o tebi i jako sam se obradovala, kad si zdrav, jer ti znaš, da ja samo o tebi mislim, jer znam kakvog si zdravlja slabunjavog i samo molim Boga, da se jedared vidimo živi. Zašto mi ne javljaš za tvoju i moju braću po imenu i vodi računa o njima, jer tvoj otac jako brine za vas sve. Ja sam te pitala već toliko puta za Lazu i Dragoljuba Grujića a ti mi ništa ne javljaš. Molim te odgovori mi, jer smo čuli, da je Laza umro. Za mene i djecu ništa ne brini. Djeca su zdrava i porasla. Rada te svakog minuta zove da dodje tata da donese Radi lutku. Sa dućanom po malo radim jer sam sama. U selu su svi zdravi. Javljaj se češće. Pozdrav veliki od Nate, Mileta i Rade Radosavljević, Mladenovac. 26751-8

G. VELJI Ž. AĆIMOVIĆU, Ženeva. Moli vas Radojka Ristić, Ostružnica. Dostavite pop Ješi slijedeće: Dragi Ješo! Zdrava sam sa djecom. Javljaš mi, da si mi u avgustu poslao novac preko gospodje Ljubice. U avgustu prvi novac primih preko gospodina Povlovića, a tek konca novembra. Drugu i treću pošiljku primih preko gospodje Ljubice, i četvrtu u isto vreme preko g. Jovanke H. Starčević u Resavskoj ul. 45, Beograd, sva suma iznosi 574 krune. Molim te šalji mi novac redovno po mogućnosti na gospodju Ljubicu ili istu g-djicu, a nemoj me upućivati na tvoje prijatelje, jer seti se i sećam se tvojih reči, šta bi s nami bilo posle smrti tvoje. Tvoja Raca i djeca ljube te i žele mnogo i da sliku pošalješ. Radojka Ristić, Ostružnica. 26875-8

G. ILIJI MIHAILOVIĆU, poslaniku, Krf. Molim vas javite jesu li živi: Dragiša Todorović, šuster IX. dopunski puk; Dušan Todorović, V prekobrojni puk; Milorad Terzić, narednik podoficirske škole i Živan Terzić, inžinjer. Živan da pošalje Leposavi D. Todorović novac. U oskudici je i Miloš Lupšić, kolar intendantski voz I. armije II. odeljenja dunavske divizije svi iz Arandjelovca. Milorad Kačarević, X. puk III. četa I. bataljon I. poziv; Čedomir Kačarević X. puk III. četa I. bataljon I. poziv; Vladimir Kačarević, X. puk IV. četa IV. bataljon III. poziv; Radomir Drndarević, pogranična trupa XIX. četa; Dragutin Aleksandrović, I. poljska bolnica II. poziv šumadiske divizije; Miloje Marković, kaplar X. puk IV. četa IV. bataljon II. poziv. Svi iz sela Vinče. Bogdan Mihailović, X-ta haubička baterija I. vod iz Vrbice, Radovan K. Jovanović, X. puk III. četa IV. bataljon III. poziv iz Božurnje i Velimir J. Vladović, podnarednik XVIII. puk IV. bataljon II. četa I. poziv iz Stojnika. Javi se Žiki Mladenoviću, poručniku: svi su mu zdravi žena i djeca su u Adjibegovcu. Bela Joksimovićeva, Arandjelovac. 26798-8

Vladi Pavloviću, Ženeva. Molim vas dostavite mome mužu Dragom, da sam novac primila. Zdrava sam sa djecom. Molim te Dragi izvjesti se za moga brata, gdje je. Zahvaljuje i pozdravlja Katarina Jovanović, Saborna ul. 135., Beograd. 26830-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Ženeva. Molim gosp. Premovića, da izvjesti mog muža Aksentija Bojića, rezervnog podnarednika, da sam i drugu pošiljku primila baš pred Božić, na šta mu mnogo blagodarim. Ja i djeca zdravi smo, mnogo ga pozdravljamo, a vami zahvaljuje na usluzi. S poštovanjem Sofija Bojić, Jevrejska 12., Beograd. 26827-8

G. Stevi Aćimoviću, advokatu, Ženeva. Molim vas izvjestite moga brata Božidara Damnjanovića, sudiju iz Aleksinca da sam primila dve novčane pošiljke, jednu u novem., a drugu u dec. Mnogo mu blagodarim. Mi smo zdravi i molimo Boga za njegovo zdravlje. — Neka nam se bar jednom on lično javi. Vama blagodarim na usluzi, Stana N. Mladenović, Proto Mateje ul. 46. 26849-8

JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva, Case 3545 M. B. Oglas Bogdana Mihailovića, narodnog poslanika u „Beogradskim Novinama" u broju 310 pročitali smo, na koje mu odgovaramo. Bogdana izvjestite, da je njegova porodica žena Mileva i djeca Draga, Rada i Gvozda kao i ostala familija svi zdravi i živi i za njih nema da brine. Bogdan neka izvjesti brata Jezdimira i šuraka Svetolika, kao i Iliju, Gvozdena, Gligorija, Kostu Vojislava i Malena, da su njihovi svi zdravi i živi i za njih da ne brinu. Ako je moguće, neka se Bogdan izvjesti i nama javi, jesu li zdravi i živi i to: Damnjan Jeremić, Ranisav Marković, Mikailo S. Živković, Danilo Filipović, svi poslijednji regruti u III četi, II bataljonu, XI puku; Vratislav Milenković bolničar, Velimir Milovanović vojnik pozicijske baterije, Radosav Milovanović bolničar XI puka, Dimitrije Djordjević trubač III municione kolone šumadiske divizije I poziva, Miladina Petrovića kaplara IV čete III bataljona XI puka kadrovskog, Lazara Ilića obveznika III poziva, Nedeljka Dimitrijevića, Svetozara Miloševića Vladimira Milovanovića i Jovana Milenkovića poslijednja odbrana staraca svi iz Gornje Štiplje. Pozdrav Bogdanu žena Mileva i djeca i svima koji je on javio Tikomir, Miodrag, Sara, Milenija Milošević, Talka, Blagoje, Kata i Kaja Milošević, Vlada Jeremić, Kadivka, Dragutin Petrović svi iz Gornje Štiplje. Pozdrav od Tase Stojkovića trgovca iz Jagodine. A. 1876-8

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) staje . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

MALI OGLASI

Primaju se: Knez Mihajlova ul. 38.

CIJENE OGLASIMA:
Osmina jednog milimetarskog retka (42 mm široko) staje . . . . 10 helera
Priposlano: Petina jednog milimetar. retka (70 mm široko) staje . 40 helera
Bilješke: Petina jednog štamparskog retka (70 mm široko) . . . Kruna 4
Mali oglasnik: Jednostavna riječ 5 helera, sa masnim slovima 10 helera.

Kupovine i prodaje

Firme i štikove izradjuje uz povoljne cijene brzo i solidno David Frank, dekorativni slikar. Liferant c. i kr. Uprave Monopola. Brod na Savi Telefon 75. 20120-2

Papuče sa drvenim djonovima od pliša, štofa, žanile i kože za odrasle i djesu ima vrlo veliki izbor sa neverovatno jeftinom cenom bez konkurencije na prodaju. K. Feldmann, Vuk Karadžića ul. 8 do „Beogradskih Novina". 26290-2

Namještenja.

Traži se mladja ženska, čestita. Treba da zna kuhati i ceo kućevni posao vršiti. Mesto stalno i sigurno. Upitati Kosmajska ulica 13, u avliji levo, 1. vrata, Anka Stojanović. 27127-3

Vešta krojačica, koja lepo i ukusno radi, preporučuje se poštovanim damama. Cene vrlo umerene. Išla bi i van kuće. Ponude u administraciji pod „K. K. 262." 27194-4

Jedna gospodja u godinama koja govori nemački i zna da lepo šije, **želila bi ići u jednu otmenu kuću,** išla bi i **kod veće dece.** Ponude predati u administraciji pod „B. P. 263." 27195-3

Stanovi.

U Ratarskoj ul. br. 7 izdaje se elegantno namještena spavaća soba i salon sa verandom a po potrebi i kujna. Za uslove upitati u istoj kući sopstvenika. 26988-4

Tražim stan sa **2 mebli-rane** sobe sa električnim osvjetljenjem i uporabom kupatila i kuhinje. Stan neka bi bio u blizini Grand Hotela ili Hotel „Slavije". Ponude u administraciji pod „stan 261". 27167-4

Razno.

Djeca Stojana Andoselića, Savka, Vidosava i Zivojin, da se lave gde se nalaze firmi Rajić i Vuković, Beograd, Knez Mihailova 31. 27070-5

Gospodja **Milka Raklć,** neka se javi u Kosovsku ulicu broj 33, radi prijema novca. Zorka Radojković. 27139-5

Terezija Jovanović, sa ćerkom Desankom, mati Stefana Jovanovića, advokata iz Kumanova, po saznanju sada u Nišu, moli se da se javi gospodji S. Jovanović, Miloš Veliki ulica 48., Beograd. 27196-5

KORESPONDENCIJA.

Aci Andrejeviću, hotel „Terminus" Geneve. Molim vas budite ljubazni, pa dostavite ovaj oglas po mogućstvu mome mužu Miloradu Nastiću, sudiji iz Ćuprije: Dragi moj Milorade, zdrava sam i dobro. Tvoje dve karte dobila sam, kao i poslati mi novac, samo u dekembru oko 300 kr. U kući imam dva Srbina trgovca. Budi zdrav i po mogućstvu se što češće javljaj i novac šalji. Mnogo te pozdravlja tvoja Ljubica. Blagodari na dobroti i mnogo Vas pozdravlja Ljubica M. Nastić, iz Ćuprije. 26623-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel „Terminus", Geneve. Molim za izveštaj o mome bratu Aleksi T. Popoviću, adjutantu prve armije, blagajniku etapne komande koji se do sada nikako nije javio. Unapred blagodarim Bosiljka Milanković, Hadži-Rufimova 10. Beograd. 26651-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve, Case 3545. M. B. Najučtivije vas molim da dostavite mojim sinovima: Dragoljubu Atanackoviću, art. kapetanu šumadijske divizije i Iliji Atanackoviću, biv. knjigovodji Račanske štedionice; da sam njihov oglas preko vas br. 3245 pročitao i ujedno vas molim da im dostavite sledeće: Mila moja deco, mi smo svi hvala Bogu živi i zdravi: Bosa u Kragujevcu, Natalija sa decom u Rači, Vlada i Dana sa decom ovde u svojoj kući. Za nas ništa ne brinite no pazite vi na vaše zdravlje. Od imanja nikakove koristi nemam, meni je nužan novac, po mogućstvu pošaljite oboje 400 kruna ili dinara. Ja, Agnija i ostali pozdravljamo vas oboje. U naprijed zahvalan, Filip Atanacković rentier — Palanka. 26602-8

Gospodinu Steriu Bodi, Geneve. Novac nisam dobila. Leposava Popovićka, Prizrenska 4., Beograd. 26862-8

Aci Andrejeviću, hotel „Terminus" Geneve. Molim vas budite ljubazni, pa ovaj oglas dostavite po mogućstvu mome mužu Milutinu M. Jovanoviću trg. iz Ćuprije, obvezniku samiteskog voza No. 6. Dragi moj Milutine: ja sam sa Draganom zdravo i dobro. Dragan ide u školu. Sa radnjom ide dosta dobro, samo robe nema. Kod kuće u Bačini svi su zdravo. O ovome izvesti Dražu, Čedu i Randjela. Budi mi zdrav i piši, ili se javi ovim putem što češće. Ako ti treba novaca javi. Svi te mnogo pozdravljaju, a ja i Dragan ljubimo, tvoja Zagorka. Blagodari na dobroti i pozdravlja, Zagorka M. Jovanović, iz Ćuprije. 26624-8

Gospodinu Jovanu Žujoviću, Geneve. U oskudici sam. Molim vas lepo, da mi pošaljete što veću sumu novaca i zatim redovno šaljete. Vaš poštovalac Milivoje Simić, direktor gimnazije, Beograd, Braničevska 29. 26777-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas gospodine, da nas izvestite, da li su živa i zdrava ova lica: Zivojin Ranković, vojnik u 7. puku, 4. čete, 2. bataljonu, 2. poziva; Radojicu Rankovića vojnika u 7. puku, 3. eskadronu diviziona konjičkog, dunavska divizija. Selimir Gvozdenović, vojnik u 1. puku, 1. četi, 1. bataljonu, kombinovane divizije; Radojicu Gvozdenovića, u 1. puku, 1. četi, 1. bataljonu, kombinovane divizije, iz sela Misiodjina, srez posavski. U napred vam blagodare, Jovica Ranković i Srećko Gvozdenović. Misiodjin. 26706-8

G. Stevi Aćimoviću, Geneve. Pre dva meseca doznala sam od gospodina Dragoslava Stojadinovića, advokata, da je moj muž Milan Todorović, u Marselju, pa vas najučtivije molim, da dostavite mome mužu, da sam u oskudici u novcu i da mi isti ispošlje. Ako mu je moguće neka mi piše, a ja sam sa detetom i mojima zdravo. U napred vam blagodarim, Milica Todorović, Čačak, Radecky 6. 26723-8

G. Svetozaru Bujoševiću, Učtivo vas molim da me izvestite za moga muža i sina, kako su sa zdravljem. Nalazi li se još moj sin u Parizu i je li polagao ispit. Za mene neka ne brinu. Ja sam sa zdravljem odlično. Ostajem u nadi, da ćete me uskoro ovim putem izvestiti, jer mnogo brinem. Pozdravlja i poštuje vas, Deslava F. Marković, Dunavska 91, Beograd. 26720-8

G. Stevi Aćimoviću, hotel „Terminus", Geneve. Molim za dejstvo kod železničke direkcije, da mi se pošalje pomoć, akonto primanja plate moga muža Živka Todića, čuvara kola - pregl. kola - u Ćupriji, nikakvo primanje nisam imala od 1. januara 1916. god. do danas; nalazim se u Ćupriji sa četvoro dece, u bedi i sirotinji. Ponizna, Sofija Zivka Todića, čuvara kola. 26713-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneve. Molim za izvešćenje da li je živ moj muž Spasoje Krantić žandarm pri kvartu vračarskom u Beogradu, rodom iz Vrčina, gročanskog sreza, okruga beogradskog. Zdrava sam sa decom i da mi pošalje novaca u oskudici sam. Blagodarim vam mnogo. S poštovanjem. Živana Krantić, Ivankovačka ul. 14. Beograd. 26739-8

Gospodinu Milovanu Lazareviću, Geneve. Molim vas, da izvestite Dragišu Ivanovića, (opančara), pošta No 333., da sam njegov oglas pročitala i da se nalazim ovde sa decom živa i zdrava. Zatim izvestite mog brata Vojislava Jakovljevića iz Šopića, da su njegovi živi i zdravi. Zato vam blagodari i poštuje Leposava Ivanović, Lazarevac. 26786-8

Gospodji Dari Davidović, Geneve. Molim vas zauzmite se da mi se što pre pošalje novac od moga primanja iz Uprave Fondova, br. knjižice 717. U oskudici sam, a ni od kud ništa ne dobijam. Zahvaljuje u napred i mnogo vas sve pozdravlja, vaša, Jelena Colak-Antić, Gundulićeva ulica 3. Beograd. 26869-8

Gospodinu Jovi Kosovljaninu, Geneve. Primila sam novac, koji si mi poslao. Pozdrav svima. Zdrava sam. Javi Marku, da novac, za koji mi piše da ga je pratio, ja do danas nisam primila. Jelena Jakšić, Cvetni trg 97, Beograd. 26864-8

Jovanu Premoviću, Geneve. Ja vas najlepše molim da me izvestite o mome mužu, Životi Nešiću, pisaru trupne komore 12. puka, II. poziva, šumadijske divizije. O njemu do danas ništa nisam mogla saznati. Zato vas molim ako je moguće da me izvestite. Ostaje blagodarna Stojana Nešić, Markovac. 26732-8

Dr. Voji Marinkoviću, Geneve. Molim vas lepo, da mi pošaljete jednu sumu novaca, na ime plate moga muža, Zivka Ulardžića, činovnika opšte privredne banke, jer sam u oskudici sa moje troje dece. Učinićete mi veliku dobrotu sa tim novcem. Unapred blagodarna, Krista Ulardžić, Knez Milešina 19. Beograd. 26710-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Lepo vas molim da me izvestite o mome mužu Radivoju Miloševiću, selzu pri stabu timočke divizije, II. poziv. O njemu do danas ništa nisam saznala, zato vas molim da me izvestite. Ostaje blagodarna, Leposava Milošević, Novi Adžibegovac. 26733-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas da me izvestite o mome sinu Jovanu Veljkoviću regrutu. Od kad je otišao, ništa o njemu ne znam i Miliću Vujičiću, praktikantu u Krivoj Palanci, i o njemu ništa nismo mogli saznati. Zato vas molim, da me izvestite. Ostaje blagodarna majka i sestra. Gina Veljković, Markovac. 26731-8

Vladanu Nedeljkoviću, hotel „Terminus", Geneve. Molim izvestite me o mome mužu, Milanu Petkoviću, kaplaru I. č. 3. bataljona, 11. puka, 2. poziva, šumadijske divizije. Troškove priznajem. S poštovanjem, Aleksandra Petković, Ivankovačka broj 14. Beograd. 26729-8

Radoju Živanoviću, Schweiz. Vašu sam kartu primila, i videla sam, da si živ i zdrav, tako i mi tebe izveštavamo, da sam živa i zdrava sa detetom, ime mu je Jelena, već je počela te zvati „tata-tata". Sada te mnogo pozdravljamo, tvoja žena, Jelena Živanović, kafana kod 7 kuća. Beograd. 26724-8

Gospodinu Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Molim vas lepo, da se kod Uprave Narodnog Pozorišta zauzmete, da mi se pošalje novčana pomoć. Nalazim se sa dvoje dece u oskudici. Biću vam večito blagodarna. Pava Sluka, glumica, Jagodina. 26743-8

Živojinu Nikoliću, Geneve, Suisse. Najučtivije vas molim, da dostavite mome sinu Stojanu Trajkoviću podporučniku XV. puka I. poziva, da sam u oskudici i da mi pošalje nešto novaca, ako je u mogućstvu. Unapred vam blagodari Persida Trajkovićka, babica, Schulstrasse 7. Jagodina. 26742-8

Stevi Aćimoviću, advokatu, Geneve. Molimo pokorno dostavite našem bratu konjičkom majoru, bivšem komandiru pogranične trupe iz Debra, da smo mi u Nišu živi, Lepa bolesna. Novac smo dobili svega oko 129. kruna avgusta meseca. Zajam ne možemo dobiti akonto ničega. Ostali smo bez novca, zato molimo, da nam se javi češće i novac pošlje. Večito vam blagodare sestre Milica, Lepa, Živka i Mirče Ognjanović, Niš. 26769-8

Molim moje prijatelje kao i poznanike, koji bi znali štogod o mojim sinovima Milanu Iliću, obvezniku pekarske čete kombinovane divizije I poziva i Nikoli Iliću, djaku rekrutu 6-te godine, da me izveste, na čemu im u napred blagodarim. Milan Ilić, pekar, Smederevo. 26782-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneve. Molim vas da me izvestite o mome sinu Leontiju Rupiću obvezniku štaba ohridskog odreda o kome neznam već 15. meseci. U napred blagodaran Djurica Rupić. Jove Ilića ul. No 29. 26696-8

Aca Dinić, hotel Terminus, Geneve. Molim vas, da me izvestite, ako što znate o mome zetu Borivoju Dimitrijeviću, sveštenику i deci mojoi: Dragomiru, Miodragu i Nikoli Rajkoviću. Ja sam sa decom u mojoj kući; Nata sa Micom kod oca i majke. Svi smo zdravi. Stojan se javlja, živ je i zdrav. Molim za izveštaj, Ljubica St. Rajkovića iz Požarevca, da odgovorite na adresu: Gospodin Mika Alfandari, trgovac, Smederevo. 26685-8

Gospodinu Tomi Kostiću, hotel Nikole, Rue de Berne No 15. Geveve. Molim vas lijepo dostavite mome zetu Miti Marinkoviću, vranjancu, da nam pošalje hiljadu kruna od našeg novca, jer nam je vrlo potreban. U napred blagodari, Danica Sirkovićeva, Janićeva 11. Beograd. 26766-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneve. Molim, da nas izvestite za braću Jeliće: Milosava, majora pešačkog, Milana, kapetana pešačkog, Vladimira pravnika, Žarka tehničara, za koga se proneo glas, da je umro, i Milutina, maturanta. Pita otac, Marko Jelić, sveštenik, Skobalje. 26758-8

Gospodinu Jovanu Premoviću, Geneve, za gospodju Micu Nikolić. Primio sam tvoju kartu i zdrav sam. Novac još nisam primio. Molim te obavesti me, šta je sa Dušanom Stanojkinim i kad je Bora poginuo. Znaš li što o Milutinu Daninom, javi nam za sve. Pavle Jovanović, Milutinova ulica 19, Beograd. 26755-8

Gospodinu Djordju Radojloviću, Geneve. Molim vas izvestite moga sina Petra Borisavljevića, hemičara iz Beograda, sada u Toulouzi Francuska, da sam primila njegovu kartu i neka se češće javlja. Ja sam zdrava. Persa Borisavljević, Simina ul. 32. Beograd. 26753-8

G-dji Ruži Milutina Djordjevića, Aleksinac. — Kod mene imate da primite Kr. 374. Uputite koga sa ovlašćenjem, da taj novac primi, a pošljite priznanicu. Anastas Pavlović, Saborna 33. Beograd. 26820-8

Radivoj Bojić, 12 avenue de Frontenex, Geneve. Dragi Radei Pre mesec dana primili smo novac i dve tvoje karte, a danas dobismo kartu od Mileta. Za nas ne brinite. Mi smo zdravi. Neka se Vlada javi, tetka se brine. Svojoj dragoj braći, sa najlepšim željama čestitaju Slavu i pozdravljaju Jelica, Danica i Dragi Bojić, Hilendarska 24. Beograd. 26821-8

Gospodinu Stevi Aćimoviću, Geneve. Molim vas, da me izvestite preko ovog lista, za moga sina Božidara Maksimovića, pešadiskog kapetana V. prekobrojnog puka kombinovane divizije. Poštuje vas sa zahvalnošću, Radojka Maksimović, Čačak. 26828-8

Gospodinu Risti Puriću, medecinaru, Geneve. Molim vas, da izvestite našeg brata Dragoljuba Pantića, inžinjera, da smo poslati nam novac primili i da smo svi zdravi. Mnogo ga pozdravljaju majka, zet i sestre. Vama blagodarna Ljubica Pantić, Boljkovci. 26829-8

Stevi Aćimoviću, Geneve. U vezi vašega oglasa broj 275 „Beogradskih Novina", molim vas, da izdejstvujete, da mi se šalje pomoć novčana, jer sam sa dvoje najsiromašnije dece i starom majkom u bedi, pošto sam bez ikakvih sredstava. Draga Djordjević, Opštinska 52. Valjevo. 26806-8

Gospodinu Djordju Radojloviću, Geneve. Molim izvjestite Peru Marjanovića, zanatlijska četa, dunavska divizija, da sam karte od 1-XI primila. Svi smo zdravi kao majka i Steva. Dušan se javlja. Mama ne dolazi, Steva dolazi. Tata umro novembra. Javila sam se oglasom u br. 4. „Beograd. Novina". Slike dečije poslala. Vami gospodine blagodarnost, Peri pozdrav od sviju, Darinka P. Marjanovića, Sremska 4. Beograd. 26833-8

Dragoljubu Božinoviću, Geneve. Hotel Terminus. Molim javi mi, u kom broju „Beogradskih Novina" javio si za mog Boru, bolestan ili ranjen. Karta, koju sam dobio nije mi tačna, zato te molim, da me odmah tačnije izvestiš najbržim putem. Pozdrav od nas sviju. Toma Pavlović, Ratarska ulica 29. 26845-8

Milanu Matiću, Geneve. Kum Milane! Molim vas, da Spasoja češće izveštavate, da sam ja sa decom i svima našim sa zdravljem dobro. Pre nekoliko dana dobih vaš izveštaj, da je Spasoje sa zdravljem dobro i novac mu ne potrebuje. Molim vas Spasoju pišite, da njegovu fotografiju preko vas pošalje. Mnogo pozdravlja Spasoja kao i vas, vaša kuma, Danica Spasojević. Valjevo. 26807-8

Stevi Aćimoviću, Geneve. Molim iz sve duše izvestite me za moga brata Miloja Petrovića, redova II. čete, kombinovanog pionerskog trena, da li je živ i zdrav. Blagodarna Latinka Ristić, Topčiderska ul. 53. Beograd. 26815-8

Gospodinu Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Geneve. Već sam 40 godina opštinska babica. Primala sam penziju do oktombra 1915. Sad ne primam a i posla nemam. Ostala sam bez ikakvih srestava. Zato molim najpokornije gospodina, da se zauzme, da mi se penzija ispošlje. Ponizna: Milica Milošević, opštinska babica, Slavujska ulica 54. Beograd. 26819-8

Stevi Aćimoviću, advokatu, Geneve. Molim pokorno poradite mi da mi se pošlje mesečno izdržanje od plate moga muža Milana Ognjanovića, mašinovodje Srpskih Državnih Željeznica koji je prešao sa srpskom vojskom 17. septembra 1915., ja se nalazim u Nišu sa detetom u velikoj bedi i oskudici. Večito blagodarna, Živka Ognjanovića, Niš, Kosovska 20. 26768-8

Javljam roditeljima Jakova Pacića iz Negotina, da je on, braća: Stojan, Gliša, Žarko i zetovi: Todor, Vlada i Sava živi i zdravi. Poštuje vas Elza Sontag, Beograd, Kralja Milutina ul. 75. 26838-8

Aca Dinić, hotel Terminus, Geneve. Poštovani gospodine Acoi Najučtivije vas molim, da nas izvestite, gde se nalazi i da li je u životu Jovan D. Mitrović, poručnik 9. puka, 1. poziva, dunavske divizije, po mogućstvu izvestite njega, da se nalazimo kući svi živi i zdravi. Molim odgovorite na adresu: gospodin Mika Alfandary, Smederevo, za Vidu i Natu, Požarevac. 26884-8

G. Jovanu Premoviću, Geneve. Case 3545 M. B. Molim da se raspitate za moga muža Djordja Batića, majstora Garaže, koji mi se do danas nije javio. Mi smo svi kod kuće zdravi. Molim, da me izvestite preko „Beogradskih Novina." Unapred blagodarna, Draga Batić, Sumatovačka ul. 95. Beograd, 26847-8

Aleksi Grebenarowiću, Geneve. Pročitali smo oglas, da nam je zet zdrav. Hvala ti. Molim te poradi, ako možeš, da se dopisuješ sa njim i da mi pošalješ njegovu kartu ili fotografiju. On se zove Samuilo Levi, narednik pri štabu 16 puka. Tako isto izvestite se i za Leona Karića i brata mu Gavrila. Ako dobiješ kartu ili fotografiju od moga zeta, ti je uputi na adresu Beogradskog Guvernemana s molbom, da se dostavi Winka P. Ozmo u Smederevu. Mnogo te pozdravlja, tvoj prijatelj, Zarije Celebonović, Smederevo. 26883-8

MAKSO BETTELNEIM & K°, Budapest
V., Vilmos császár utca 16.
Veletrgovina **NIRNBERŠKE, GALANTERIJSKE ROBE I IGRAČKE.**
Glavni zastupnik za Srbiju:
S. MOJSILOVIĆ, BEOGRAD Dečanska ul. 3
preko puta hotel „Opere". 458

Ekspozituru Englesko-Austrijske Banke u Beogradu
Saborna ul. 23. Saborna ul. 23.
ima na svome stovarištu na prodaju
koksa za gorivo
odličnog kvaliteta.
Prodaja na više i na manje jeftinom cenom.

Papuča od fine žanile
jake, sa djonom od tvrdog drveta u raznim mustrama i veličinama veoma **čiste izrade. Cipela** ženskih od ševroa, plitke i duboke No 34, 35, 36, 37 i 38 **vrlo dobrog kvaliteta,** može se dobiti na više i manje u radnji Kralj Aleksandrova ulica br. 10 odmah do kafane Zlatan top. U istoj radnji ima i odlični šlfonjera i druge robe. Cena umerena.
24906

PRODAJA I KUPNJA VINA TE PRODAJA RAKIJE
27129 na malo i veliko
kod
Lavoslava Steina
Donja ulica 13,
prije podrum Jovičić.

Zejtin za kandila bez mirisa
prodaja samo u kantama
Migrić Novaković & Stefanović
Knez Mihajla 42.
26638

U ponedeljak 22. ov. m. u 1/2 8 čas. pre podne davaću u ovdašnjoj rimo-katoličkoj crkvi dvogodišnji pomen mome miłom bratu

† ALFREDU HOFMANU

livcu ovdašnjem

i četrdesetodnevni mojoj snaji 27178

† KAROLINI HOFMAN.

OŽALOŠĆENA PORODICA:
zaova: Terezija A. Marinković; deca: Oto, Oskar, Olga, Aca i ostala rodbina.

Ožalošćena **Andjelija M. Andrijević** sa kćerom i sinovima davaće svom dobrom suprugu i ocu

† Milanu Andrijeviću

godišnji pomen u utorak 10. januara (po starom) u 10 sati u Vaznesenskoj crkvi.

Ovim izveštavam moje prijatelje. 27138

Moj mili i dragi sin

† Budimir-Buda Isaković

Iz Novog sela umro je 26. novembra 1916. godine u svojoj 20. godini svog mladjanog života u 11 časova noću, kao djak VI. razreda gimnazije.

Ovo javljam svima mojim prijateljima i srodnicima, moleći ih za tiho saučešće u ovoj mojoj velikoj roditeljskoj tuzi i žalosti za neprežaljenim i milim mojim Budimirom.

Sahranjen je u novo-selskom groblju 27. novembra prošle godine.

1. januara 1917. u Novom selu.

Ožalošćeni za navek:
otac: Milan Isaković, trgovać; brat: Luka; sestra: Dara; stričevi: Steva i Marko Isaković i ostala mnogobrojna familija. 27217

Naš mili i nezaboravljeni sin odnosno muž, otac i brat

† Sava Lepčinović

blagajnik okr. kragujevačkog,

preminuo je 4. novembra ove god.

Ovu po nas tužnu vest javljamo našim srodnicima moleći ih za utehu.

Kragujevac
decembra 1916. god.

Do veka ožalošćeni:
mati: Jelena; supruga: Persa; sinovi: Momčilo, Obrad, Mile; sestra: Zorka; sinovac: Panta; zet: Pavle i ostala rodbina.
27193

Našem dobrom i milom bratu od ujaka

† Voji Bjeloviću

blagajniku okruga užičkog

i njegovoj ženi

† Mici

davaćemo četrdesetodnevni, polugodišnji i godišnji parastos 8. januara u 11 sati pre podne u Novoj crkvi. Molimo srodnike, prijatelje i poznanike pokoinikove, kao i naše da prisustvuju ovom tužnom pomenu.

Užice, 17.-I.-1917.

Ožalošćene sestre od teike:
Kata Mirković udova i Anka Milivoja Markovića i ostala rodbina.
27183

Mome mužu

† Dragoljubu Crnčeviću

policijskom činovniku

sinu Petra Crnčevića učitelja iz Šapca — davaću četrdesetodnevni parastos u crkvi na novom groblju 22. januara u ponedeonik pre podne oko 10 časova. Molim drugove i prijatelje moga muža, da sudeluju toga dana u mojoj tuzi. 27203

Mutapova 38
Beograd. **Ljubica Crnčević**

Izveštavamo srodnike i prijatelje, da je naša mila i dobra mama i sestra

† KATICA 27227

udova poč. Pavla Kostića, majora

posle dugog bolovanja preminula 13., a sahranjena 15. decembra p. god. i da ćemo joj davati četrdesetodnevni parastos u ponedeonik 22. januara p. novom u 10 sati pre podne, a u crkvi Sv. Nikole na novom groblju.

20.-7. januara 1917. god., Beograd.

OŽALOŠĆENI:
sinovi: Bora i Vlada; braća: Miša i Nika Banići i ostala rodbina.

Javljamo našim prijateljima i poznanicima, da je providjenje htelo, da i naš drugi — najmladji sin

† Pera Bader

tehničar

ispusti svoju mladjanu dušu 15. novembra prošle godine.

Mir duši njegovoj! Nama pak ostaje samo divna uspomena na našeg dobrog Peru.

Ožalošćeni:
roditelji: Jilijana i Viljem Bader; brat: Staša; sestre: Mara R. Savić, Adela K. Bukavac, Emilija M. Mrvić, Zora B. Subotić; snaja, zetovi i ostala rodbina.
27103

Züricher Bureau für Aufsuchung Vermisster, Zürich, za g. Svetozara Stojanovića, upravnika poreskog odjeljenja iz Djevdjelije, Salonique, Rue Phillipo 187. Tvoju jedinu kartu od oktobra i kruna 155 od novembra dobila sam, i više ništa. Molim te šalji mi novaca redovno, u oskudici sam. Majka i Dragoljub u Pirotu, ja sa djecom u Beogradu u svojoj kući. Svi smo zdravi. — Pozdrav svima vama od djece i vaše, Drage Stojanović, Gornja Jovanova ul. 54 .Beograd. 26842-8

Milanu K. Jankoviću, majoru. Tvoja žena Marija i djeca Dušan i Ivan zdravi su i živi. Draga, Dušan zdravi, a Milovan je u Beču. Novac je primila oko 174 dinara, jedared samo. Milan Stojančević, Ćuprija. 26824-8

Dimitrije Dj. Petrović. Zürich, — Bäkerstrasse. Izvjestite nas opet detaljnije o našem Ljubiši Stojanoviću, kao i o Stojanu Pere učitelja. Ljubiša neka traži novac od Žike bivšeg predsjednika iz Aleksinca, za odgovor moli njegova sestra Vuka Antić, Aleksinac. 26854-8

Ljubomiru Jovanoviću. naredniku muzike Kraljeve Garde. Ljubo! Primila sam od tebe tri karte i dva put novac. Ja sam sa Radom i Jovom zdrava, samo me brine Aca. Javi mi za njega opširnije. Novac mi pošalji Sofija Jovanović, Birčanska 56. Beograd. 26855-8

VLADI VOJNOVIĆU, Periess, Manche, Francuska. Izvještaj o tebi dobili smo, milo nam je što si zdravo. Mi smo tebi više puta pisali. U Čačku Sofija sa djecom i svojima zdravo je, mi svi ovdje zdravo, za onamo ne brini. Tvoj Luka Glavinić, Boljkovci, Gor. Milanovac. A. 1868-8

G. JOVANU PREMOVIĆU, Ženeva. Za Blagoja Djokovića, telefonista beogradske centrale. Mili naš tata! Već toliko ti puta pisah, ti ne odgovaraš. Ja, Dile i majka zdravi smo, za nas ne brini. Kum Žika nas pomaže u svemu. Još smo kod ujke. Čiča Toza je u Ugarskoj, a čiča Mita umro u Kragujevcu. Baba je sama kod kuće. Tata! Molim te javi šta je sa Stevom. Već sam te toliko puta pitala. Javi, gdje je Dragi gazdaričin. Gledaj moju platu primi pa pošli. Ljube te i grle Danilo, Dara i majka. Darinka Djokićeva, Kiseljačka 27, Palanka. 26826-8

STEVI AĆIMOVIĆU, Hotel Terminus, Ženeva. Jelisaveta Žeravčić, penzionerka sa ćerkama iz Paračina u oskudici je. Moli za svoje primanje iz činovničkog penzionog fonda, od oktobra 1915. godine, broj 1095. 26859-8

G. Stevi Aćimoviću, Hotel Terminus, Ženeva. Najpokornije vas molim za pomoć, ostala sam sa dvoje djece i starom svekrvom i zaovom, koja je falična u pameti. Muž mi je otišao sa vojskom i o njemu ne znam gdje je. U bijedi sam. — Ponizna, Katarina Tomić, Takovska ulica 46. Beograd. 26814-8

Štampom car. i kralj. gubernijske štamparije u Beogradu.